

Hållbarhetsredovisning

2025

Innehåll

Inledning	4
Samlad överblick 2025.....	6
EKOLOGISK HÅLLBARHET	7
Utsläpp.....	7
Fördjupning - kommunorganisationen	8
Utsläpp i Åre – utveckling på samhällsnivå	11
Energi.....	15
Fördjupning - kommunorganisationen	17
Energi i Åre – utveckling på samhällsnivå.....	18
Sveriges miljömål	19
Fördjupning - kommunorganisationen	21
Miljökvalitet i Åre – utveckling på samhällsnivå	24
SOCIAL HÅLLBARHET.....	27
Preventionsstjärnan	27
Jämlikhet	28
Fördjupning - kommunorganisationen och utveckling på samhällsnivå	29
Arbetsmarknad och arbetskraft	31
Fördjupning - kommunorganisationen och utveckling på samhällsnivå	32
Trygghet och demokrati	34
Fördjupning - kommunorganisationen och utveckling på samhällsnivå	35
EKONOMISK HÅLLBARHET	38
Balans.....	38
Fördjupning - kommunorganisationen	40
Ekonomi i Åre – utveckling på samhällsnivå	42
Sysselsättning	44
Fördjupning - kommunorganisationen	45
Sysselsättning i Åre – utveckling på samhällsnivå	45
Cirkulär ekonomi	46
Fördjupning - kommunorganisationen	46
Cirkulär ekonomi i Åre – utveckling på samhällsnivå	48
Styrning, ansvar och uppföljning.....	49
Framåtblick	50

Inledningsord

Det här är Åre kommuns första hållbarhetsredovisning. Den är ett viktigt steg för att tydligare följa upp, förstå och utveckla vårt arbete för en hållbar framtid.

Hållbarhetsarbetet berör hela kommunen – våra verksamheter, invånare och samarbetspartners. Det handlar om att balansera sociala, ekologiska och ekonomiska perspektiv, och att fatta beslut som håller över tid.

Redovisningen visar var vi står i dag, vad som redan gör skillnad och vilka utmaningar vi behöver ta oss an framåt. Mycket gott arbete pågår redan, både inom kommunens verksamheter och i samverkan med invånare, föreningar och näringsliv. Samtidigt behöver vi fortsätta utveckla och stärka vårt arbete.

Den här redovisningen ska vara ett stöd för styrning, prioritering och dialog. Den är början på ett arbete som kommer att fördjupas och förbättras över tid.

Tillsammans skapar vi en hållbar framtid för alla i storslagen fjällmiljö.

Thor Kruse Een, Kommundirektör

Inledning

Bakgrund och syfte

Åre kommun är en viktig samhällsbyggare som tillsammans med andra ska utvecklas och växa på ett hållbart sätt. Hållbarhetsarbetet tar sin utgångspunkt i Agenda 2030 och kommunens vision, och syftar till att skapa en god livsmiljö för alla som bor och verkar i kommunen.

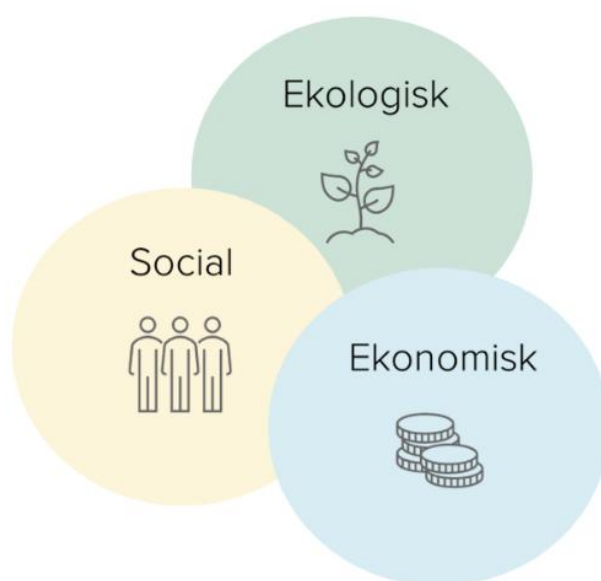
Kommunens hållbarhetsstrategi (dnr: SÄK.2023.11) utgår från de tre hållbarhetsdimensionerna – social, ekologisk och ekonomisk. Inom varje perspektiv finns fokusområden som tydliggör vad kommunen ska arbeta mot. I kommunens årsbokslut följs dessa fokusområden upp genom övergripande, långsiktiga och partioberoende hållbarhetsmål. Denna hållbarhetsredovisning kompletterar årsbokslutet genom att ge en bredare bild av utvecklingen inom fokusområdena. Den lyfter indikatorer, exempel och insatser som varit särskilt aktuella under året och utgör samtidigt ett underlag för fortsatt dialog och lärande. Innehållet är under utveckling och kommer att fördjupas och breddas över tid.

De tre hållbarhetsdimensionerna

Det ekologiska perspektivet innebär att vi inte ska överexploatera jordens resurser, utan att se till att vi utvecklar samhället i samklang med och nyttjar naturen inom de gränser som ekosystemen klarar av.

Det sociala perspektivet syftar till ett samhälle där människor har god hälsa, lever ett gott liv utan orättfärdiga skillnader. Det är jämställt och jämlikt. Samhället har hög tolerans, människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen.

Det ekonomiska perspektivet handlar om att skapa stabila och sunda ekonomiska förhållanden. Ses ofta som ett medel för att nå social och miljömässig hållbarhet över tid.

Metod och avgränsningar

Denna redovisning bygger på underlag från kommunens verksamheter, årsbokslut samt kompletterande indikatorer och exempel som speglar arbetet inom de fokusområden som anges i hållbarhetsstrategin. Underlag från verksamheterna består främst av kvalitativ information som samlas in genom rapportering i samband med verksamhetsplanering och årsbokslut, samt genom dialoger med berörda verksamheter. Innehållet ska ses som en startpunkt där uppföljningen utvecklas stegvis och baseras på tillgänglig data inom respektive fokusområde. Arbetet kommer att fördjupas och breddas över tid.

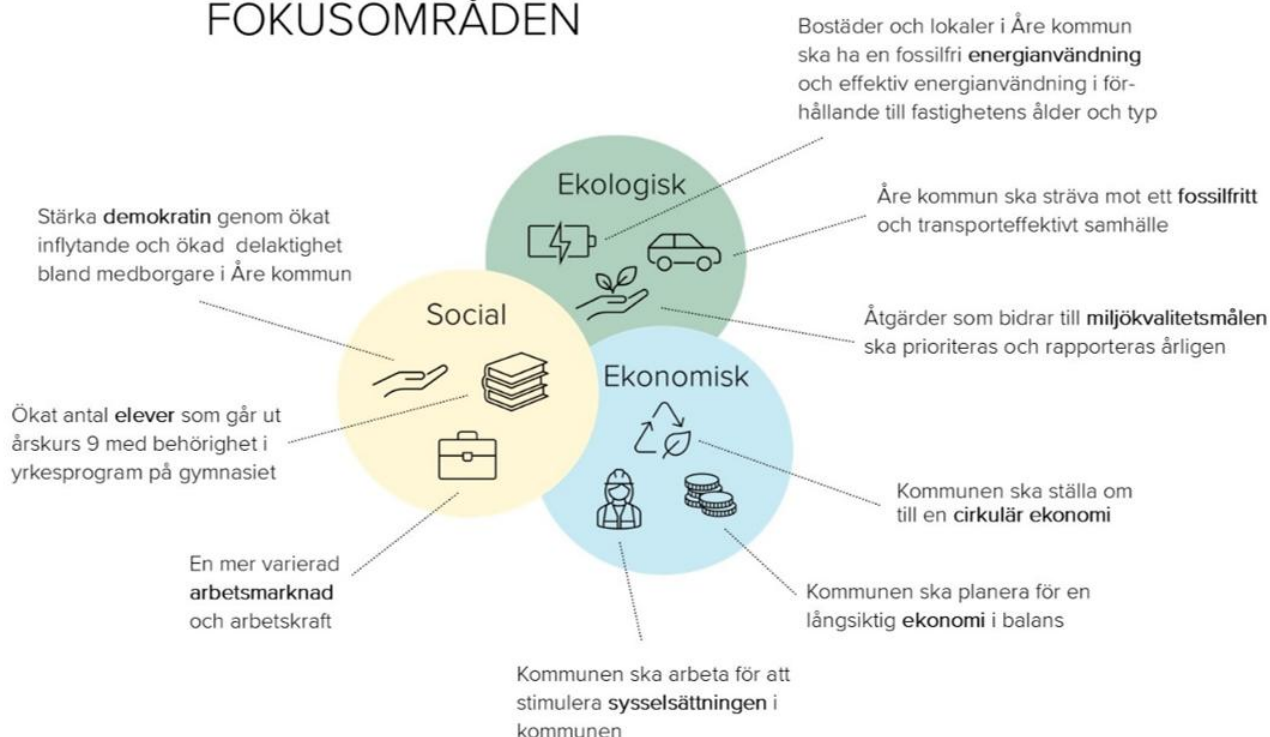
Uppgifterna hämtas från flera olika källor, bland annat Kolada, kommunens egna uppföljningssystem samt externa beräkningar av exempelvis klimatutsläpp. Underlagen kompletteras även med data från Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. Indikatorerna har valts för att vara så relevanta, tillförlitliga och jämförbara som möjligt.

Väsentliga hållbarhetsfrågor

Nedan följer en genomgång av de fokusområden som Åre kommun prioriterar inom ramen för hållbarhetsstrategin. Dessa speglar frågor där kommunen har särskilt stor påverkan och ansvar, vilket utgör grundstrukturen för denna redovisning. Redovisningen omfattar både kommunorganisationens eget arbete och utvecklingen på samhällsnivå, det vill säga inom det geografiska område som Åre kommun omfattar. Syftet är att ge en samlad bild av hur kommunen som organisation och plats bidrar till en hållbar utveckling.

Varje fokusområde följer samma struktur i denna rapport: först presenteras årets mål och resultat, därefter fördjupas uppföljningen på kommunorganisationsnivå och slutligen på samhällsnivå, där utvecklingen i hela kommunen belyses.

FOKUSOMRÅDEN

Samlad överblick 2025

Under 2025 har viktiga steg tagits mot ett mer systematiskt och samordnat arbetssätt, där mål, planering och uppföljning i allt högre grad kopplas till ordinarie styrning.

Flera ekologiska mål, särskilt inom energi- och transportområdet, visar en positiv utveckling. Även inom den sociala hållbarheten syns förbättringar, inte minst i form av ökad tillit och förtroende för kommunorganisationen. Det ekonomiska hållbarhetsarbetet har stärkts genom utvecklade arbetssätt och ledarskapsinsatser.

Samtidigt står Åre kommun inför betydande utmaningar. Klimatförändringar, ekonomiska förutsättningar, befolkningstillväxt och ökad psykisk ohälsa, särskilt bland unga flickor, ställer högre krav på planering, prioriteringar och samverkan.

Viktiga framsteg

- Bygderåd

Kommunfullmäktige beslutade under 2025 om ett pilotprojekt för bygderåd som en del av arbetet med demokratiutveckling och ökad delaktighet. Under hösten startade bygderåd i Huså och Hallen, där lokala frågor lyftes utifrån respektive bygds behov.

Dialogerna samlade politiker och tjänstepersoner med mandat att föra samtal i aktuella frågor. Ett tydligt intresse finns för information om kommunens utvecklingsplaner, liksom för frågor kopplade till beredskap och ungas fritid.

- Stärkt styrning av hållbarhetsarbetet

Under året har hållbarhetsarbetet stärkts i kommunens styrning. Hållbarhetsmål ingår nu i den politiskt beslutade utvecklingsplanen som en del av arbetet med god ekonomisk hushållning.

Inför 2026 har samtliga verksamheter arbetat in hållbarhetsmål i sina verksamhetsplaner, vilket

stärker kopplingen mellan övergripande mål och genomförande. Denna hållbarhetsredovisning är ett ytterligare steg i att följa upp och synliggöra arbetet.

Utmaningar och risker

Åre kommun verkar i en tid där förutsättningarna för hållbar utveckling snabbt förändras. Klimatförändringar och ökad konkurrens om resurser påverkar både samhälle och organisation, samtidigt som förväntningarna på kommunernas arbete med klimat och hållbarhet ökar.

För Åre innebär detta särskilda utmaningar. Befolkningen växer och ställer krav på bostäder, service och infrastruktur utan att klimatpåverkan ökar. Samtidigt innebär beroendet av turism stora säsongsvariationer i resursbehov och utsläpp.

Internt finns utmaningar i att omsätta mål till genomförande. Brist på samordning inom mobilitet och laddinfrastruktur försvårar arbetet mot en fossiloberoende fordonsflotta. Även arbetet med klimatanpassning påverkas av otydliga ansvar och begränsade resurser.

Samtidigt syns sociala risker. Psykisk ohälsa bland unga, särskilt flickor, ökar och långtidsarbetslöshet i vissa grupper visar oroande tendenser. Demokratin utmanas av desinformation och ökad polarisering, vilket försvårar tillitsfull dialog.

Förutsättningarna för ett långsiktigt förebyggande arbete är osäkra. Resurser till folkhälsa minskar nationellt och ungas engagemang i hållbarhetsfrågor visar tecken på att avta.

För att möta detta behöver kommunen stärka sitt strategiska arbete, tydliggöra ansvar och öka sin förändringstakt i takt med att förutsättningarna utvecklas.

EKOLOGISK HÅLLBARHET

I Åre kommun handlar ekologisk hållbarhet om att bevara naturresurser, minska klimatpåverkan och säkerställa att ekosystemen kan fungera över tid. Arbetet utgår från ett långsiktigt perspektiv där resursanvändning, energisystem och naturmiljö utvecklas inom planetens gränser.

Utsläpp

Åre kommun ska sträva mot ett fossilfritt och transporteffektivt samhälle.

Växthusgasutsläpp uppstår när vi använder fossila bränslen för att värma, transportera och driva vårt samhälle. De påverkar klimatet både globalt och lokalt genom förändrat väder, med mer nederbörd, kortare vintrar samt ökade risker för ras och slamströmmar. I Åre påverkar klimatet hur vi lever och verkar. Ett varmare och mer varierat väder förändrar förutsättningarna för natur, snö, näringsliv och turism, vilket gör arbetet med att minska utsläppen viktigt.

Fossiloberoende fordon

Transporter står för en stor del av kommunens växthusgasutsläpp och därmed klimatpåverkan, både i den egna organisationen och i samhället i stort. Kommunen har därför beslutat om mål för att minska utsläppen från fordon och resor. Uppföljningen sker genom andel fossiloberoende fordon i kommunens fordonsflotta, i enlighet med mål i kommunens utvecklingsplan 2025. Samtidigt pågår arbete för att effektivisera transporter och underlätta för mer hållbara resvanor.

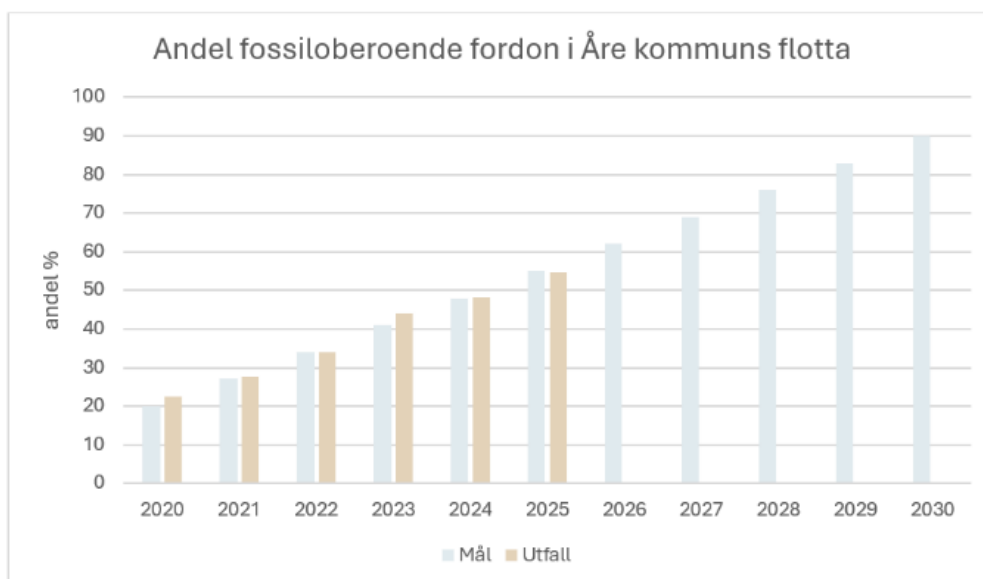
Mål 2025: 55 % fossiloberoende fordon i kommunorganisationen

Nuläge

Vid utgången av 2024 bestod cirka 48 % av kommunens fordonsflotta av fossiloberoende alternativ. Det är en tydlig ökning jämfört med 2020, då andelen låg runt 20 %. Utvecklingen har hittills följt den planerade målnivån.

Analys

Ökningen beror dels på att elbilar har anskaffats där det varit möjligt, dels på att flera nyare dieselfordon nu räknas som fossiloberoende eftersom de är godkända för HVO100. I praktiken

Diagrammet visar utvecklingen av andelen fossiloberoende fordon i Åre kommun i relation till målnivåer fram till 2030. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

tankas dock inte HVO100 i dagsläget, främst på grund av begränsad tillgång till tankinfrastruktur. Det gör att statistiken kan upplevas som något missvisande, då målet i grunden handlar om att minska faktiska utsläpp och inte bara handlar om att öka den tekniska potentialen. Från 2026 är uppföljningen justerad till att fokusera på andel förnyelsebara fordon, även om jämförbar statistik mellan kommuner ännu saknas. Utmaningar kvarstår; bland annat att vissa specialfordon ännu inte finns i fossilfria alternativ samt att laddinfrastrukturen behöver byggas ut ytterligare.

Fortsatt arbete

- Prioritera eldrift och fossilfria lösningar vid fordonsupphandlingar
- Arbeta vidare för att tillsätta en övergripande mobilitetsansvarig
- Bygga ut laddinfrastruktur – i första hand vid kommunhuset

Fördjupning - kommunorganisationen

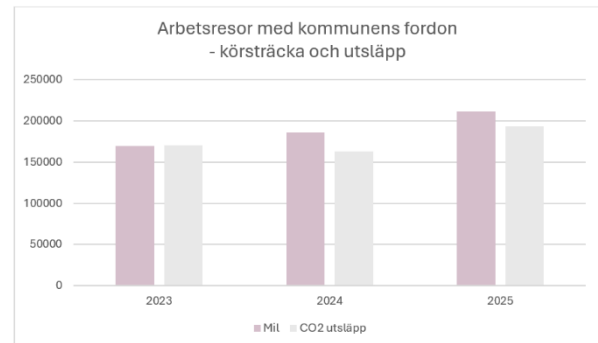
Kommunens resor inom och utanför kommunen bidrar till utsläpp av växthusgaser. Genom att följa upp statistik för arbets- och tjänsteresor kan kommunen bättre förstå var utsläppen uppstår och hur de kan minska. Uppföljningen omfattar både fordonsflottan och andra färdssätt som tåg, flyg, taxi och hyrbil.

Arbetsresor

Antalet körda mil med kommunens fordon har ökat under perioden 2023 - 2025. Samtidigt minskade utsläppen initialt, vilket visar att omställningen till mer bränsleeffektiva och elektrifierade fordon har gett effekt. Under 2025 ökar dock utsläppen igen i takt med att körsträckan ökar.

Utvecklingen visar att utsläppen per körd kilometer har minskat, vilket tyder på en mer energieffektiv och delvis elektrifierad fordonsanvändning. Samtidigt har den totala

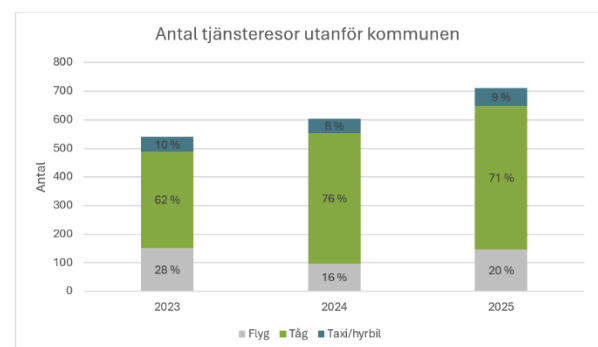
körsträckan ökat, vilket driver upp de totala utsläppen. Elektrifieringen ger effekt, men ökade körsträckor och längre resor gör att utsläppen ändå ökar.

Diagrammet visar körsträcka och koldioxidutsläpp från kommunens arbetsresor 2023 - 2025. Källa: Åre kommun, intern statistik

Tjänsteresor

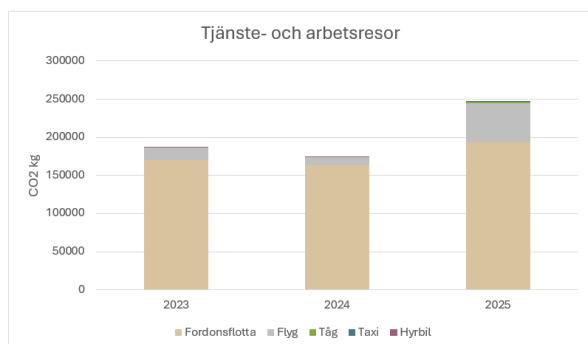
Under 2024 genomfördes ca 600 tjänsteresor utanför kommunen. Det vanligaste färdssättet var tåg, följt av flyg och taxi/hyrbil. År 2025 fortsätter resandet att öka till drygt 700. Tåg är fortsatt det dominerande färdssättet, även om andelen minskar något 2025 i takt med att flygresorna ökar igen.

Diagrammet visar utvecklingen av tjänsteresor utanför kommunen, både i antal och fördelat på färdssätt. Källa: Åre kommun, intern statistik

Utsläpp från resor

Utsläppen från resor domineras av kommunens fordon och flygresor, medan tåg, taxi och hyrbil står för en mindre andel. Mellan 2023 och 2024 minskade utsläppen, främst till följd av lägre utsläpp från fordon och färre flygresor. Under 2025 ökar utsläppen igen och når en högre nivå än tidigare år, i takt med ett ökat resande.

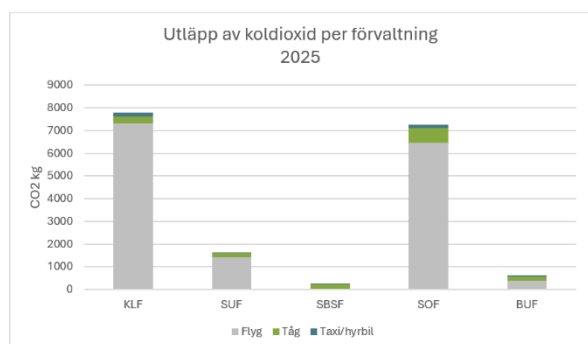
Diagrammet visar utsläpp från tjänste- och arbetsresor, fördelat på färd sätt. Källa: Åre kommun, intern statistik

Ökningen av flygresor under 2025 är delvis kopplad till prioriterade internationella samarbeten och demokratiprojekt, bland annat utbytet med Panajachel. Utsläppen från kommunens fordon har också ökat i takt med att antalet körda mil har ökat, vilket speglar en högre aktivitetsnivå och fler transporter i verksamheterna.

Utvecklingen visar att utsläppen är nära kopplade till både resvolym och val av färd sätt. Fordon och flyg står för merparten av klimatpåverkan, vilket pekar ut var åtgärder ger störst effekt. Elektrifiering ger effekt, men behöver kombineras med ett mer transporteffektivt arbetssätt för att utsläppen ska minska över tid.

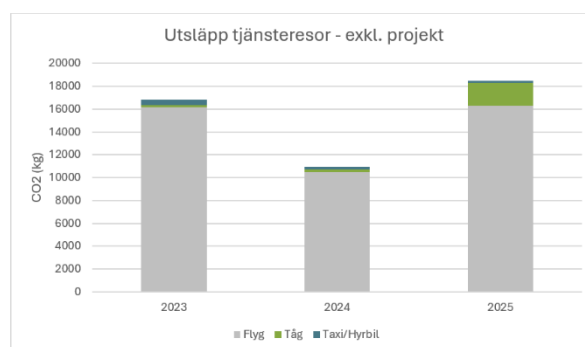
Utsläpp per förvaltning

Utsläppen från tjänsteresor varierar mellan förvaltningar beroende på verksamhetens behov och resmönster.

Diagrammet visar utsläpp från tjänsteresor per förvaltning 2025, fördelat på färd sätt. Källa: Åre kommun, intern statistik

Skillnaderna mellan förvaltningar är tydliga, där vissa står för en större del av utsläppen, främst kopplat till flygresor. Det visar var insatser för att minska klimatpåverkan kan ge störst effekt. Utsläppen från tjänsteresor påverkas också av enskilda insatser och projekt.

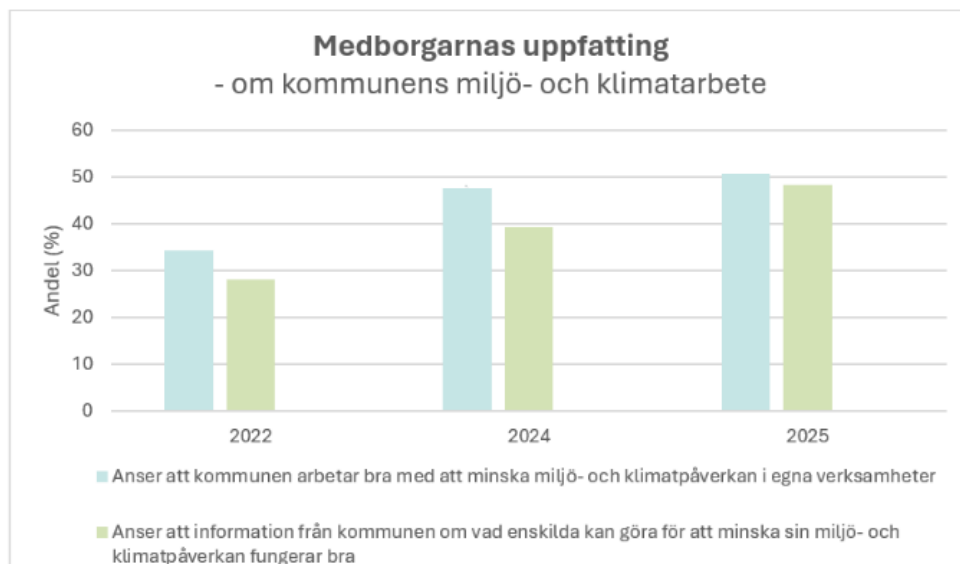
Diagrammet visar utsläpp från tjänsteresor 2023–2025, exklusive projekt. Källa: Åre kommun, intern statistik

När Panajachel projektet exkluderas är utvecklingen mer stabil över tid. Det visar att enskilda insatser kan få stort genomslag i statistiken och behöver beaktas i analysen. Samtidigt ökar utsläppen från flygresor även när projektet exkluderas, vilket visar att flyget fortsatt har en betydande påverkan. Flygresor står därmed för en stor del av utsläppen, vilket tydligt pekar ut behovet av att minska flygresor där alternativ finns, samt att i högre grad använda digitala möten och samordna resor.

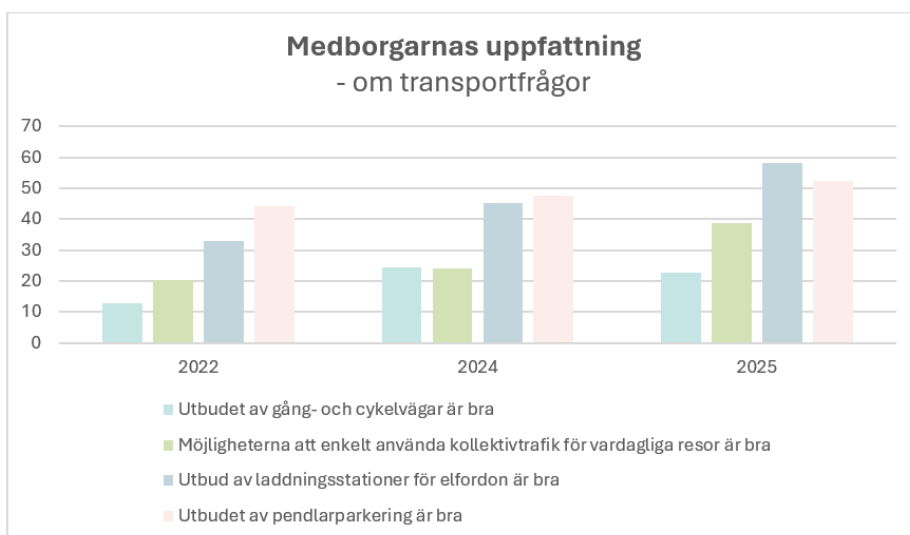
Medborgarnas uppfattning

Invånarnas upplevelser ger en viktig bild av hur kommunens arbete med klimat, energi och transporter uppfattas i praktiken.

Förtroendet för kommunens klimatarbete har ökat över tid, liksom upplevelsen av att informationen fungerar bättre. Samtidigt visar resultaten att det fortsatt finns behov av tydlig kommunikation för att stärka invånarnas delaktighet i omställningen.

Diagrammet visar andelen invånare som uppfattar att kommunen arbetar bra med att minska miljö- och klimatpåverkan, samt hur väl informationen om vad invånare själva kan göra fungerar. Källa: [SCBs medborgarundersökning](#)

Upplevelsen av transportlösningar har förbättrats inom flera områden, särskilt när det gäller laddinfrastruktur och gång- och cykelvägar. Samtidigt upplevs kollektivtrafiken fortsatt som ett utvecklingsområde, vilket pekar på behov av åtgärder för att stärka hållbara resalternativ.

Diagrammet visar hur invånarna bedömer utbudet av hållbara transportmöjligheter, såsom gång- och cykelvägar, kollektivtrafik, laddningsstationer och pendlarparkeringar. Källa: [SCBs medborgarundersökning](#)

Utsläpp i Åre – utveckling på samhällsnivå

Utöver kommunorganisationens egna utsläpp följs även utvecklingen i hela Åre kommun. Här ingår växthusgasutsläpp från transporter, energi, jordbruk och konsumtion, oavsett om de orsakas av invånare, företag eller besökare. Syftet är att ge en helhetsbild av klimatpåverkan och hur omställningen utvecklas på samhällsnivå.

Territoriella utsläpp

De territoriella utsläppen i Åre kommun har minskat med cirka 7 % mellan 2020 och 2022. Det är ett steg i rätt riktning, men minskningen är betydligt lägre än den regionala målsättningen om 10 % per år. Under 2023 planade utvecklingen ut, och utsläppen ligger kvar på ungefär samma nivå. Utsläppen uppgår till cirka 3,5 ton CO₂ per invånare. Statistiken avser utsläpp två år bakåt i tiden, vilket innebär att nyare utveckling ännu inte syns i underlaget.

Utsläppen inkluderar alla aktiviteter inom kommunens gränser, både från bofasta och turister. I en besöksintensiv kommun som Åre påverkas siffrorna av turismens bidrag, exempelvis genom lokala transporter, uppvärmning av

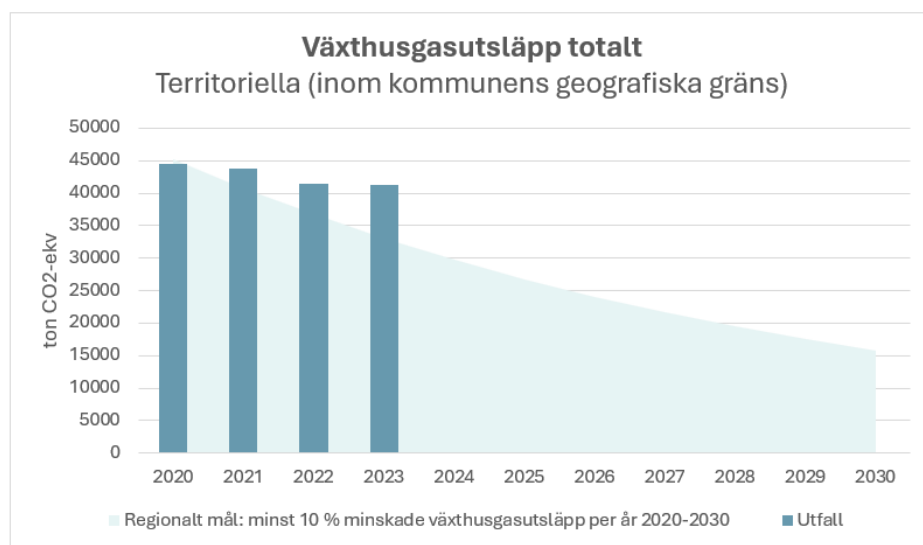

Det finns två olika sätt att räkna på växthusgasutsläpp beroende på perspektiv:

- **Territoriella utsläpp** mäter de utsläpp som sker inom kommunens geografiska gränser.
- **Konsumtionsbaserade utsläpp** mäter de utsläpp som kommunens invånare orsakar genom sin konsumtion av varor och tjänster, oavsett var i världen utsläppen sker.

boenden och drift av anläggningar. Däremot syns inte utsläpp som sker utanför kommunen, som flygresor eller resor till och från Åre.

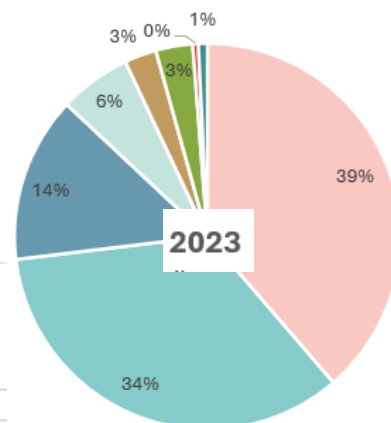
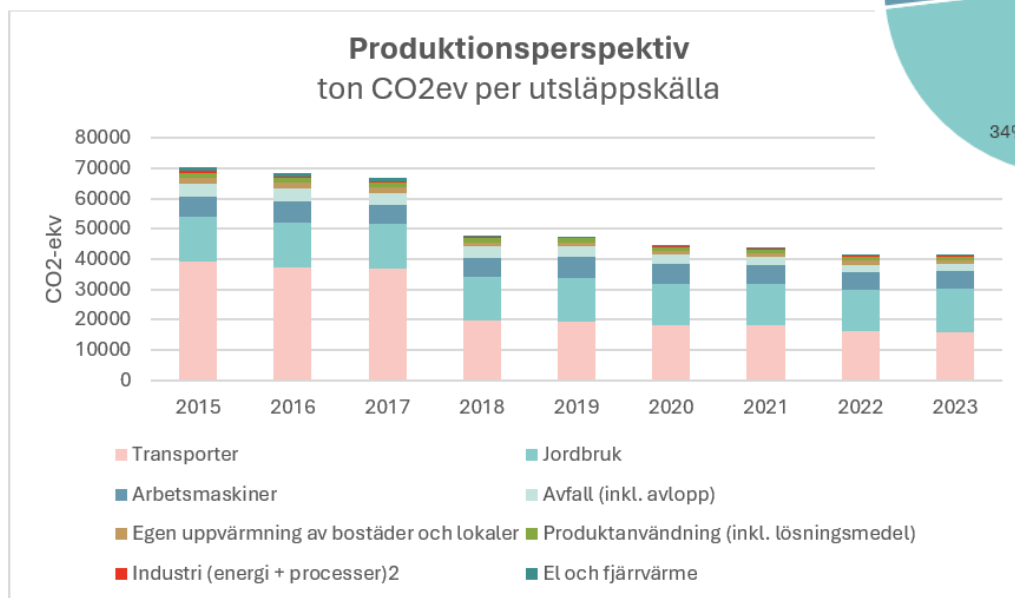
För att öka omställningstakten krävs ytterligare åtgärder. För att förstå var insatser gör störst skillnad behöver utsläppen brytas ner efter källa.

Diagrammet visar utvecklingen av territoriella växthusgasutsläpp i Åre kommun i förhållande till det regionala målet om minskade utsläpp. Källa: [Nationella emissionsdatabasen](#)

Var kommer utsläppen ifrån?

De största utsläppskällorna i Åre kommun är transporter och jordbruk. Tillsammans står de för en betydande del av de totala utsläppen.

Diagrammen visar utvecklingen av växthusgasutsläpp per utsläppskälla samt fördelningen mellan olika sektorer år 2023.

Källa: [Nationella emissionsdatabasen](#)

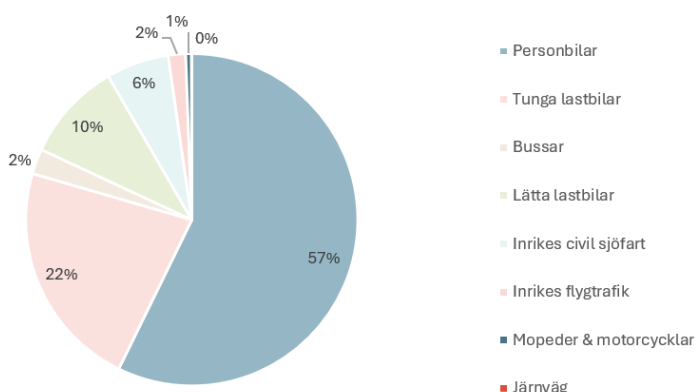
Transporter står för cirka 39 % av utsläppen, följt av jordbruk på 34 %. Utsläppen från transporter och arbetsmaskiner har minskat över tid, men ligger kvar på en hög nivå.

För att öka takten i minskningen krävs åtgärder inom flera områden, särskilt ökad elektrifiering, satsningar på hållbar infrastruktur och förändrade beteenden. Även utveckling av klimatsmart jordbruk och effektivare logistik är viktiga delar.

Fördjupning transporter

Transportsektorn står för den största andelen utsläpp i kommunen. Varav personbilstrafiken står för mer än hälften av utsläppen från transporter (57 %), följt av tunga lastbilar (22 %). Det innebär att åtgärder riktade mot personbilstransporter är avgörande, såsom ökad elektrifiering, minskat bilberoende och fler alternativ till bilresor. Även effektivare godstransporter och en ökad andel fossilfria drivmedel inom tunga transporter är viktiga för att minska utsläppen.

Växthusgasutsläpp från TRANSPORTER 2023

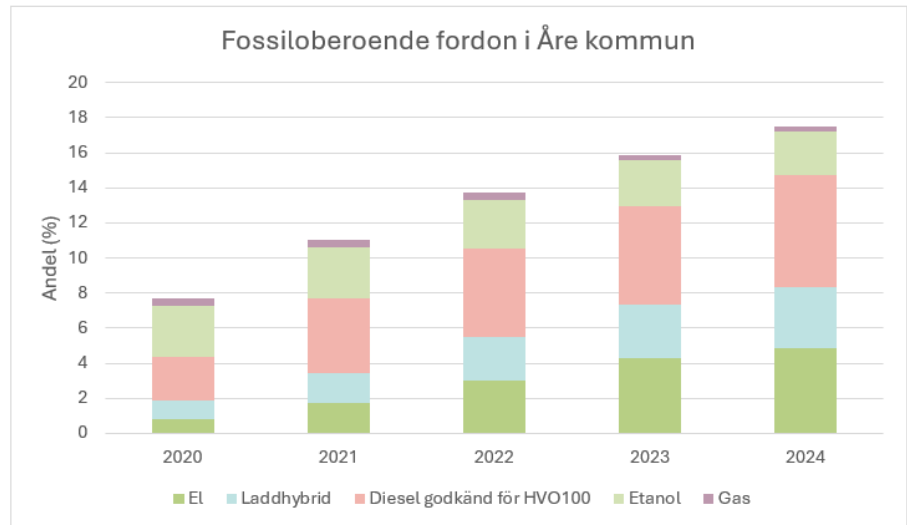

Diagrammet tv visar fördelningen av växthusgasutsläpp från transporter i Åre kommun 2023. Källa: [Nationella emissionsdatabasen](#)

Fossiloberoende fordon

Andelen fossiloberoende personbilar i Åre kommun har ökat stadigt, från omkring 7 % år 2020 till närmare 18 % år 2024. Ökningen drivs främst av elbilar och laddhybrider, medan etanol- och gasfordon utgör en liten andel.

Utvecklingen visar att omställningen mot mer klimatvänliga fordon är påbörjad, men att andelen fortfarande är relativt låg. Tillgången till laddinfrastruktur är avgörande för att möjliggöra en fortsatt elektrifiering av transportsektorn. Utbyggnaden behöver följa både invånarnas och besöksnäringens behov. Utvecklingen påverkas även av nationella styrmedel och EU-regelverk som driver elektrifieringen av transportsektorn.

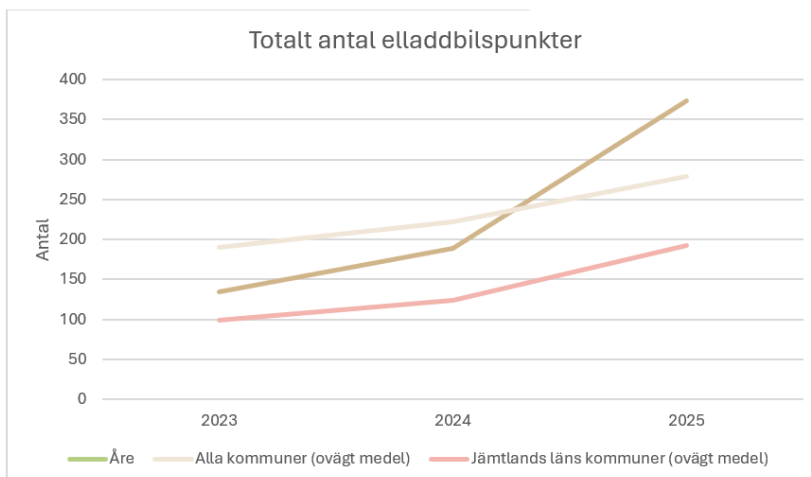

Diagrammet visar utvecklingen av andelen fossiloberoende personbilar i Åre kommun 2020 - 2024, fördelat på drivmedel. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Laddinfrastruktur

Tillgången till laddinfrastruktur är en viktig förutsättning för en fortsatt elektrifiering av transportsektorn.

Antalet laddpunkter har ökat kraftigt i Åre under perioden 2023 - 2025 och utvecklingen är starkare än både genomsnittet för alla kommuner och för kommunerna i Jämtlands län. Det skapar bättre förutsättningar för både invånare och besökare att välja elfordon. Utbyggnaden av laddinfrastruktur är en viktig möjliggörare för elektrifieringen och behöver fortsatt utvecklas i takt med efterfrågan.

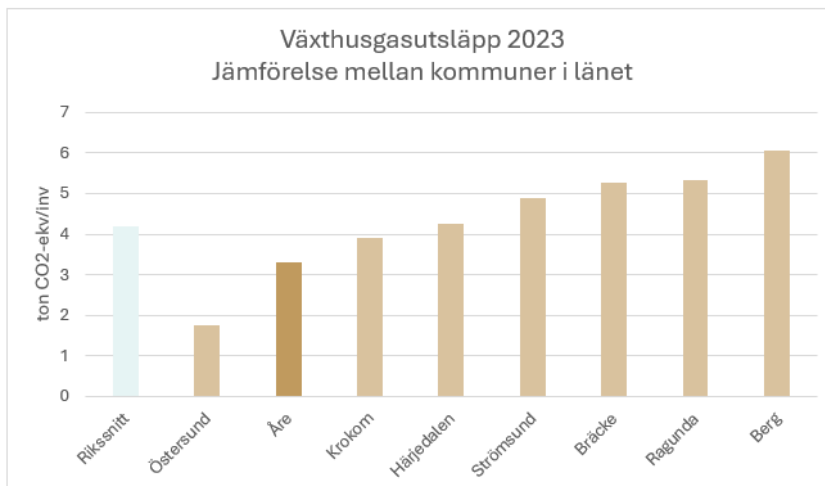

Diagrammet visar utvecklingen av antalet publika laddpunkter i Åre jämfört med genomsnittet för alla kommuner samt kommuner i Jämtlands län (ovägt medel). Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Jämförelse av territoriella utsläpp mellan kommuner

Åre kommun har relativt låga territoriella utsläpp per invånare i jämförelse med andra kommuner i länet.

Åre ligger bland de kommuner med lägst utsläpp i länet, där endast Östersund har lägre nivåer. Samtidigt är skillnaderna mellan kommunerna tydliga och påverkas av faktorer som transportmönster, befolkningstäthet och näringsstruktur, exempelvis jordbruk. Resultaten visar att lokala förutsättningar har stor betydelse för utsläppsnivåerna. I mindre kommuner kan enskilda verksamheter få stort genomslag, vilket gör jämförelser mellan kommuner mer komplexa. Det innebär att jämförelser behöver tolkas med försiktighet, men kan ge en övergripande bild av hur kommunen står sig i förhållande till andra.

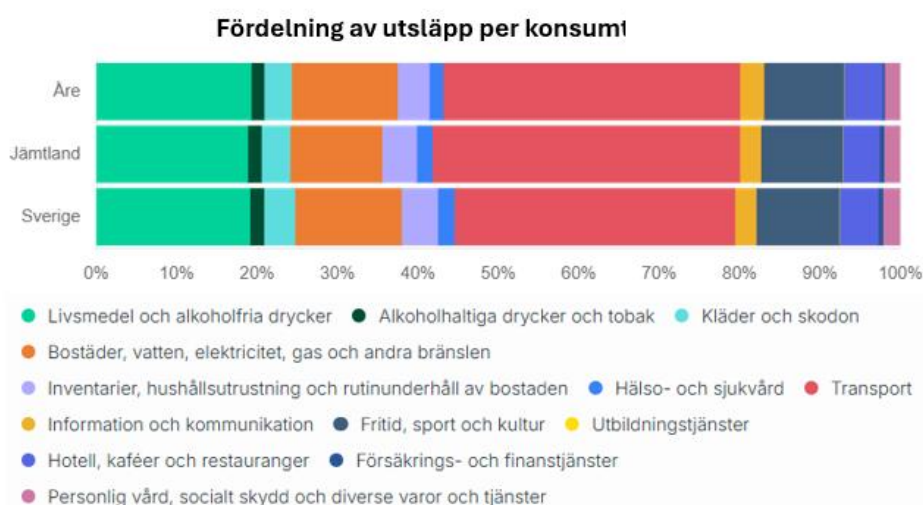
Diagrammet visar växthusgasutsläpp per invånare i Jämtlands län 2023. Åre ligger på cirka 3,3 ton CO₂e per invånare, vilket är lägre än riksnittet. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Konsumtionsbaserade utsläpp

De konsumtionsbaserade utsläppen i Åre ligger i nivå med länet och riket, omkring 5,7 ton CO₂ per invånare.

Efter en minskning under 2020 har utsläppen ökat något igen. Utvecklingen följer i stort samma mönster som i länet och riket.

Transporter och boende står för en större andel av utsläppen i Åre än i jämförbara områden, vilket hänger samman med långa avstånd och resande kopplat till turism och fritidsaktiviteter. Livsmedel utgör också en betydande del av utsläppen. Det visar att minskad klimatpåverkan kräver förändrade resmönster och mer hållbara konsumtionsval i vardagen.

Diagrammet visar hur de konsumtionsbaserade utsläppen fördelas mellan olika konsumtionskategorier.

Energi

Bostäder och lokaler i Åre kommun ska ha en fossilfri och effektiv energianvändning i förhållande till fastighetens ålder och typ.

Uppvärmning och drift av bostäder och lokaler står för en stor del av energianvändningen i Åre kommun, men en mindre del av de totala växthusgasutsläppen. Energisystemet är till stor del baserat på förnybara källor, vilket ger goda förutsättningar för en hållbar utveckling.

Samtidigt är energianvändningen central för både klimatpåverkan och kommunens robusthet. Genom energieffektivisering, modern teknik och ett långsiktigt arbete i både kommunens och det privata beståndet kan Åre stärka ett mer resurseffektivt och robust energisystem.

Energieffektivisering i vattenproduktion och distribution

Energianvändningen i kommunens fastigheter och anläggningar har stor betydelse för både resurseffektivitet och driftkostnader.

Mål 2025: Minska utfallet av köpt elenergi för vattenproduktion och distribution med minst 0,8 kWh/ansluten jämfört med föregående år (genomsnitt).

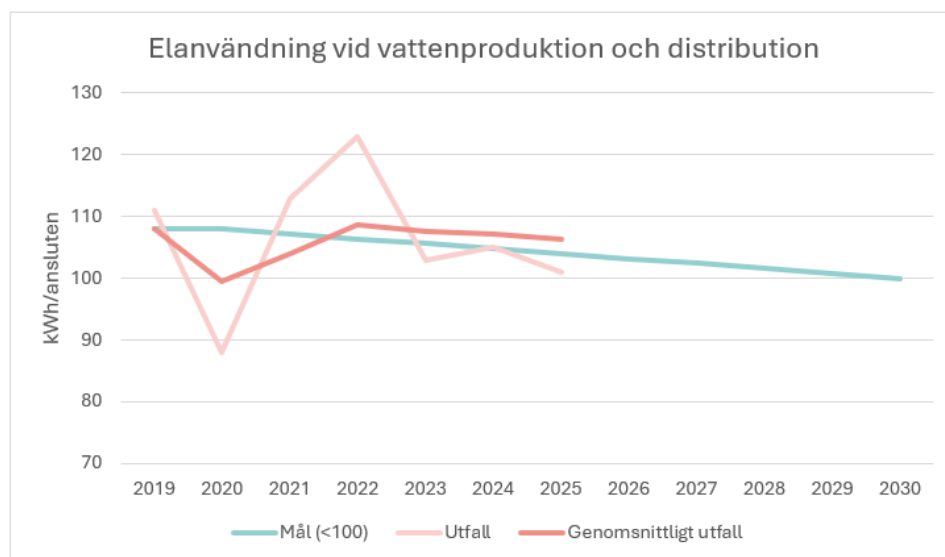
Nuläge

Under 2025 rapporterades elanvändningen till 101 kWh per ansluten, vilket är en minskning från 105 kWh år 2024. Det genomsnittliga utfallet för perioden 2023–2025 har minskat jämfört med föregående treårsperiod, vilket innebär att målet för 2025 bedöms som uppnått.

Analys

Utvecklingen visar att energieffektiviseringen ger resultat över tid, trots variationer mellan enskilda år. Elanvändningen påverkas av faktorer som väder, vattenförbrukning och anläggningarnas effektivitet, men den långsiktiga trenden är nedåtgående.

Att följa upp elanvändning per ansluten ger en rättvisande bild av effektiviteten i systemet, oberoende av förändringar i befolkning eller vattenanvändning.

Diagrammet visar elanvändning per ansluten inom vattenproduktion och distribution 2019–2025, i relation till målet om högst 100 kWh per ansluten till 2030. Källa: Åre kommun, intern statistik

Fortsatt arbete

- Kartlägga energibehov och identifiera optimeringsmöjligheter
- Fortsätta energieffektivisering i VA-processer
- Säkerställa att investeringar vägs mot energiprestanda
- Öka medvetenheten om energiförbrukning inom drift och förvaltning

Energiklassning av kommunens byggnader

Arbetet med att förbättra energiklassningen i kommunens byggnader är en viktig del av att minska energianvändningen och stärka fastigheternas långsiktiga hållbarhet. Utvecklingen är positiv och visar att genomförda åtgärder bidrar till både minskad klimatpåverkan och lägre driftskostnader.

Mål 2025: Minst 8,5 % av byggnaderna ska ligga i linje med följande:

År 2030 ska byggnader uppförda före 2017 ha energiklass E eller bättre och byggnader efter 2017 ska ha energiklass C eller bättre.

Nuläge

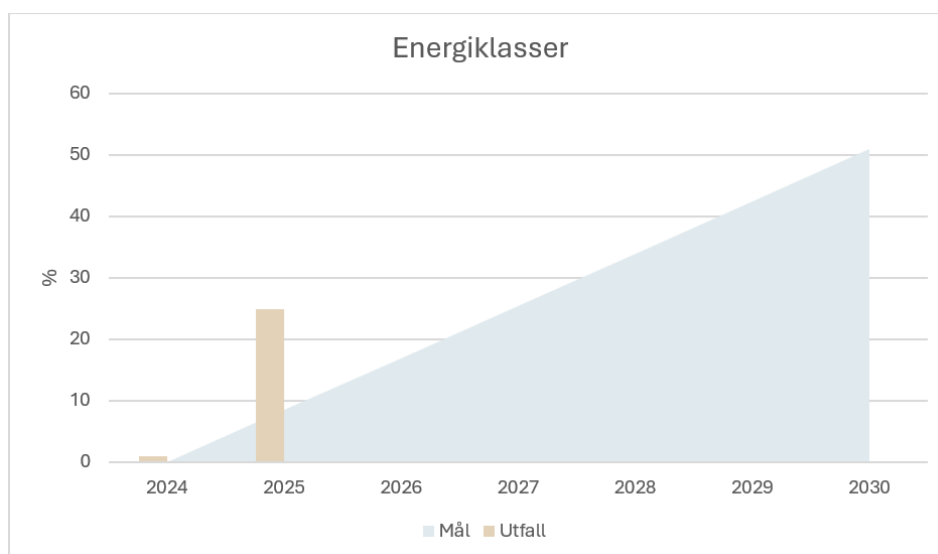
Cirka 25 % av byggnadsbeståndet uppfyller målet för energiklassning. Nyare byggnader uppfyller i stor utsträckning kraven, medan äldre byggnader har större variation.

Analys

Utvecklingen ligger över målnivån och visar att genomförda åtgärder ger tydliga resultat. Samtidigt återstår en stor del av det äldre beståndet, där energieffektivisering ofta är mer komplex och resurskrävande. Det innebär att fortsatt arbete behöver fokusera på befintliga byggnader, där potentialen för ytterligare förbättringar är stor. Utvecklingen påverkas även av skärpta krav på energiprestanda i byggnader.

Fortsatt arbete

- Prioritera energieffektivisering vid renovering och underhåll
- Ställa krav på energiprestanda vid ny- och ombyggnationer
- Utredda större energirenoveringar i äldre byggnader

Diagrammet visar andelen byggnader som uppfyller målen för energiklassning i förhållande till planerad utveckling mot 2030. Källa: Åre kommun, intern statistik

Fördjupning - kommunorganisationen

Kommunens arbete med energi omfattar både den egna energianvändningen och insatser för att stötta invånare och företag i att minska sin energiförbrukning.

Energianvändning inom VA-verksamhet

Tekniska VA-enheten står för cirka 30 procent av energianvändningen i kommunens organisation. Energianvändningen domineras av köpt el, medan egenproducerad solel och HVO står för en mindre men växande andel.

Solcellsanläggningar vid två vattenverk bidrar med cirka 96 000 kWh per år. Arbetet med aktiv läcksökning i ledningsnätet har också stärkts och minskar behovet av pumpning och kemikaliehantering, vilket bidrar till en mer resurseffektiv drift.

El

Åre kommun köper i dag fossilfri el till sina fastigheter och anläggningar, vilket minskar klimatpåverkan från den egna verksamheten. Samtidigt finns politiska beslut om att all energi i kommunens lokaler och fordon ska vara förnybar senast 2030, vilket innebär att kommunen i hög grad behöver säkerställa att elen är förnybar.

Klimat- och energirådgivningen

Energi- och klimatrådgivningen är en kommunal och kostnadsfri tjänst för privatpersoner, föreningar och företag. Den drivs i samarbete mellan flera kommuner i länet och erbjuder opartiskt stöd kring energieffektivisering, solceller och hållbara transporter. Rådgivningen är ett viktigt verktyg för att minska energianvändningen och klimatpåverkan i det lokala samhället genom att sprida kunskap och stödja praktisk omställning.

Under 2025 genomfördes 24 rådgivningar. Majoriteten riktades till privathushåll och småhusägare (cirka 60 %), följt av bostadsrättsföreningar och företag.

De vanligaste frågeområdena 2025 rörde:

- El och värme exempelvis värmepumpar, uppvärmningssystem och energieffektivisering i bostäder
- Egenproduktion av energi, särskilt solceller
- Byggnadsskydd och klimatskal

Det visar att rådgivningen möter konkreta behov kopplade till energieffektivisering och förnybar energi.

Energi i Åre – utveckling på samhällsnivå

Utvecklingen i hela Åre kommun följs för att ge en bredare bild av hur energianvändningen förändras på samhällsnivå. Här ingår uppföljning av den totala energianvändningen, andelen förnybar energi och elnätets leveranssäkerhet. Tillsammans ger dessa delar en bild av hur kommunen som helhet rör sig mot ett mer resurseffektivt, hållbart och robust energisystem.

Slutanvändning av energi

Den totala energianvändningen i Åre kommun uppgick 2024 till cirka 39 MWh per invånare, vilket är i nivå med länet och något över rikssnittet. Åre ligger samtidigt i nivå med andra landsbygdskommuner med omfattande besöksnäring.

Energianvändningen i Åre varierar något mellan åren, men ligger över tid på en relativt stabil nivå. Den högre användningen speglar kommunens struktur med fritidsboenden och besöksintensiva verksamheter. Att energianvändningen minskar något 2024 kan tyda på en mer effektiv energianvändning, men utvecklingen behöver följas över tid för att se om trenden består.

Fjärrvärme

Fjärrvärmerna i Åre produceras till 100 procent från förnybara energikällor och utgör en viktig del av kommunens energisystem.

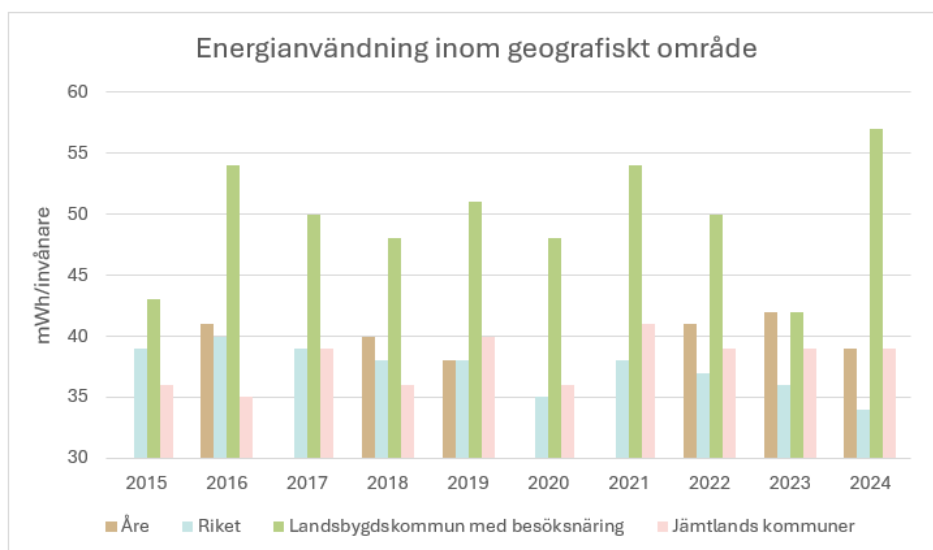
Den bidrar till låg klimatpåverkan från uppvärmning och stärker energisystemets robusthet.

100 % förnybar

Solceller

Produktionen av solenergi ökar i Åre i takt med att fler fastigheter och företag installerar solceller.

Utvecklingen visar en tydlig ökning av lokal produktion av förnybar el. Åre ligger något under länsnivån, men följer en liknande utveckling. En ökad lokal elproduktion bidrar till att minska beroendet av inköpt el och stärker energisystemets robusthet över tid. Det visar att solenergi är en växande del av energisystemet, med potential att bidra mer framöver. Utvecklingen påverkas även av ekonomiska incitament och styrmedel på nationell och EU-nivå som främjar förnybar energiproduktion.

Diagrammet visar energianvändning per invånare över tid i Åre, jämfört med riket, länet och liknande kommuner. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Sveriges miljömål

Åtgärder som bidrar till miljö kvalitetsmålen ska prioriteras och rapporteras årligen.

Sveriges miljömål beskriver den miljö kvalitet som ska nås för att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Som en del av detta arbete har Åre kommun gått igenom åtgärdsförslag för kommuner och regioner på miljömål.se. Fokus har lagts på de områden där kommunen har störst rådighet och där åtgärder bedöms ge störst effekt. De prioriterade aktiviteterna är ett första urval inom ramen för denna redovisning och utgör ett steg i att successivt integrera miljömålen i kommunens hållbarhetsarbete.

Aktiviteter kopplade till Sveriges miljömål

Åre kommun bidrar till de nationella miljö kvalitetsmålen genom insatser inom upphandling, kompetensutveckling och vattenplanering. Genom att ställa miljökrav i upphandlingar, stärka kunskap inom organisationen och ta fram en långsiktigt hållbar vattentjänstplan bidrar kommunen till att skydda ekosystem, minska klimatpåverkan och främja en god livsmiljö.

Vattentjänstplan

Mål 2025: Följa tidsplan för att upprätta en vattentjänstplan till år 2027

Nuläge

Arbetet följer tidsplan. En VA-översikt har tagits fram och ett förslag till VA-policy finns framme. Vattentjänstplanen är ute på samråd under mars-april och slutdokumentet för vattentjänstplanen beräknas vara klart till årsskiftet 2026/2027.

Analys

Att ta fram en vattentjänstplan är ett långsiktigt arbete som kräver både intern samordning och dialog med externa aktörer. Arbetet visar att det finns en fungerande struktur och samordning för att driva processen framåt. Vattentjänstplanen är ett viktigt verktyg för att hantera framtida behov kopplat till vatten- och avloppsförsörjning, särskilt i relation till klimatförändringar, bebyggelseutveckling och miljökrav.

Fortsatt arbete

- Slutföra VA-policy och översiktsdel
- Påbörja behovsbedömning och åtgärdsplan
- Säkerställa politisk förankring under 2026
- Genomföra samråd och granskning under 2026

Effektiva miljökrav i upphandlingar

Mål 2025:

- 1) Skapa ett underlag för minimikrav till upphandlingar gällande miljö/hållbarhet samt implementera det
- 2) Uppdatera inköspolicy där hållbarhetsperspektivet beaktas
- 3) Mäta antal upphandlingar med hållbarhetskrav

Nuläge

Under 2025 har ett gemensamt underlag för minimikrav inom hållbarhet tagits fram och är i grova drag klar. Inköspolicyn är uppdaterad med ett tydligare hållbarhetsperspektiv och beslutad av kommunstyrelsen. Uppföljning av upphandlingar med hållbarhetskrav har genomförts, men en systematik för detta är ännu inte fullt etablerad.

Analys

Arbetet har lagt en viktig grund för att ställa mer enhetliga och relevanta hållbarhetskrav i upphandlingar. Samtidigt är implementeringen ännu inte fullt genomförd, vilket innebär att fokus framåt behöver ligga på att omsätta strukturen i

praktiken och säkerställa att kraven används brett i organisationen.

Under 2026 utvecklas arbetet vidare med målsättningen att minst 80 % av upphandlingarna ska inkludera minimikraven. Utbildningsinsatser planeras för att stärka tillämpningen och bidra till en mer systematisk uppföljning.

Fortsatt arbete

- Implementera och följa upp minimikrav i upphandlingar
- Etablera en tydlig systematik för upphandling
- Genomföra utbildningsinsatser kopplat till miljö- och hållbarhetskrav

Genomföra utbildningar

Mål 2025: (minst 75 % närvaro inom varje berörd verksamhet)

Hösten 2025: Halvdag om strandskydd (LIS), riktad till SBN, bygg, miljö, plan och strategisk samhällsplanering

Våren 2026: Heldag om planmonopolet, ekosystemtjänster och kommunal markanvändning, riktad till KS, SBN, Årehus, tekniska avdelningen och kommunens ledningsgrupp

Nuläge

Ingen av utbildningarna har genomförts under 2025. Orsakerna är flera, bland annat förändringar i lagstiftning samt hög arbetsbelastning i berörda verksamheter. Båda utbildningarna har därför flyttats fram, med planerat genomförande under 2026.

Analys

Att senarelägga utbildningarna innebär att innehållet bättre kan anpassas till aktuella lagkrav och förutsättningar. Samtidigt innebär det att den planerade kompetenshöjningen i organisationen skjuts fram.

För att stärka arbetet med planfrågor, markanvändning och biologisk mångfald är det viktigt att utbildningarna genomförs under 2026 och att deltagandet säkerställs.

Fortsatt arbete

- Genomföra båda utbildningarna under 2026
- Säkerställa deltagande från berörda funktioner
- Följa upp hur kunskapen tas tillvara i verksamheterna
- Utvärdera format och innehåll inför kommande utbildningsinsatser

Fördjupning - kommunorganisationen

Inom kommunens verksamheter pågår ett brett hållbarhetsarbete som bidrar till minskad miljöpåverkan, ofta som en del av det dagliga arbetet. Här lyfts några exempel, såsom arbete med ekologiska livsmedel, minskat matsvinn, hållbar textilhantering genom TRÅD-projektet samt satsningar inom skolan.

Exemplen visar hur hållbarhetsarbetet integreras i verksamheterna och bidrar till utveckling i praktiken.

Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet

Andelen ekologiska livsmedel är en indikator som kopplar till flera av Sveriges miljö kvalitetsmål, bland annat Ett rikt odlingslandskap, Giftfri miljö och Begränsad klimatpåverkan. Åre kommun har under lång tid haft en hög andel ekologiska och hållbara livsmedel i sina verksamheter. Efter en topp omkring 2018 på cirka 50 % ligger nivån nu runt 40 %, vilket fortsatt är klart högre än genomsnittet för kommuner.

Andelen ekologiska livsmedel har minskat från tidigare toppnivåer, vilket kan hänga samman med ökade livsmedelspriser och förändrad tillgång på ekologiska alternativ. Samtidigt ligger Åre fortsatt tydligt över genomsnittet för kommuner, vilket visar att arbetet har gett långsiktiga resultat.

Arbetet styrs av politiska beslut om att minst 50 % av livsmedelsinköpen ska vara ekologiska, kravmärkta, Fairtrade, MSC-märkta eller lokalproducerade. Därutöver finns riktlinjer om att servera svenskt kött samt att inte servera odlad lax i förskola och skola, vilket sammantaget ger en tydlig inriktning för hållbara livsmedelsinköp. Även interna styrmedel, såsom ekonomisk kompensation och autokontering, används för att underlätta och styra mot mer hållbara livsmedelsinköp.

Framåt behöver fokus ligga på att bibehålla en hög andel hållbara livsmedel och, där det är möjligt, öka andelen igen.

Diagrammet visar utvecklingen av andelen ekologiska livsmedel i Åre kommun jämfört med genomsnittet för alla kommuner (ovägt medel). Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Matsvinn

Måltidssvinnet inom grundskolans verksamheter har ökat mellan 2022 och 2024, från 25 gram till cirka 38 gram per ätande. Trots ökningen ligger nivån i nivå med genomsnittet för kommuner (ovägt medel).

Diagrammet visar utvecklingen av måltidssvinn per ätande i grundskolan i Åre kommun jämfört med genomsnittet för kommuner (ovägt medel). Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Ökningen indikerar att arbetet med att minska matsvinnet behöver stärkas. Samtidigt tyder variationen mellan åren på att resultatet påverkas av faktorer som rutiner, elevantal och hur svinnet mäts. Att minska matsvinnet är en viktig del i arbetet med Sveriges miljömål, eftersom det minskar både resursanvändning och klimatpåverkan från livsmedel. Framåt behövs ett fortsatt fokus på planering, arbetssätt i kök och skolor samt delaktighet hos elever för att vända utvecklingen. Det visar också att åtgärder i den dagliga verksamheten har direkt betydelse för både resursanvändning och klimatpåverkan.

Projekt TRÅD

TRÅD är ett gränsöverskridande samverkansprojekt mellan Åre kommun och Trondheim kommun med fokus på en mer hållbar och cirkulär hantering av textilier. Textil är en växande avfallsström där stora mängder i dag går

till förbränning trots att mycket kan återanvändas eller återvinnas.

Genom projektet arbetar Åre kommun tillsammans med regionala aktörer för att minska textilens klimatpåverkan, bland annat genom gemensamma inköpskrav, cirkulära lösningar och informationsinsatser som ska minska onödig konsumtion. Arbetet bidrar till en mer resurseffektiv användning av material och visar hur samverkan kan skapa nya arbetssätt för att minska klimatpåverkan.

Mer info finns via följande länk: [TRÅD – ett projekt för hållbar textilhantering - Åre kommun](#)

Miljöavdelningen

Miljöavdelningens tillsyn enligt miljöbalken är en viktig del i kommunens arbete för en hållbar utveckling. Under 2025 har tillsyn genomförts inom områden som förorenad mark, deponier och inomhusmiljö, med fokus på att minska miljö- och hälsorisker samt säkerställa att lagstiftning följs. Arbetet med förorenad mark och deponier minskar spridningen av miljögifter, skyddar vattenresurser och bidrar till att begränsa klimatpåverkan. Samtidigt möjliggör det att mark kan användas på ett hållbart sätt över tid.

Tillsynen av inomhusmiljö i bostäder, skolor och förskolor bidrar till att förebygga ohälsa och skapa bättre förutsättningar för lärande. Arbetet har också ett tydligt rättvis- och jämlikhetsperspektiv, där alla ska ha tillgång till en god och trygg inomhusmiljö oavsett livssituation. Genom att arbeta både förebyggande och åtgärdande bidrar tillsynen till att integrera miljö-, klimat- och hälsoperspektiv i samhällsutvecklingen.

Skolan

Flera skolor i Åre kommun arbetar aktivt med lärande för hållbar utveckling. Genom samverkan mellan skola, Renhållningen och lokala aktörer får elever kunskap och praktisk erfarenhet av miljö, natur och konsumtion.

I årskurs 1 och 4 genomförs årliga aktiviteter tillsammans med Renhållningen med fokus på avfall, textilier och hur våra val påverkar miljön. Syftet är att tidigt skapa förståelse för kretslopp, återbruk och hållbar konsumtion. I högre årskurser kopplas lärandet till ansvar och praktiska färdigheter. Inom Natursäker leder elever i årskurs 9 yngre elever i naturen, och i Skogen i skolan får elever i årskurs 8 möta skogens värden och yrken. Sammantaget bidrar arbetet till att stärka kunskap, engagemang och handlingsförmåga i hållbarhetsfrågor.

Lokalvård

Lokalvården arbetar systematiskt för att använda så få produkter som möjligt, säkerställa att de som används är väl anpassade och att de hanteras på rätt sätt i den dagliga verksamheten.

Arbetet utgår från en tydlig prioritering där torra metoder används i första hand, exempelvis rengöring med mikrofiber utan vatten eller kemikalier. När kemikalier behövs används de i så liten mängd som möjligt och i utspädd form. De rengöringsprodukter som används är miljöanpassade och utvalda utifrån både miljö- och arbetsmiljöperspektiv, vilket säkerställer låg påverkan under hela livsrytten.

Genom gemensamma arbetssätt och kontinuerlig kompetensutveckling säkerställs att metoder och produkter används på ett effektivt och korrekt sätt i hela organisationen. Arbetet bidrar till minskad miljöpåverkan, bättre arbetsmiljö och en mer resurseffektiv och skonsam förvaltning av kommunens lokaler.

Miljö kvalitet i Åre – utveckling på samhällsnivå

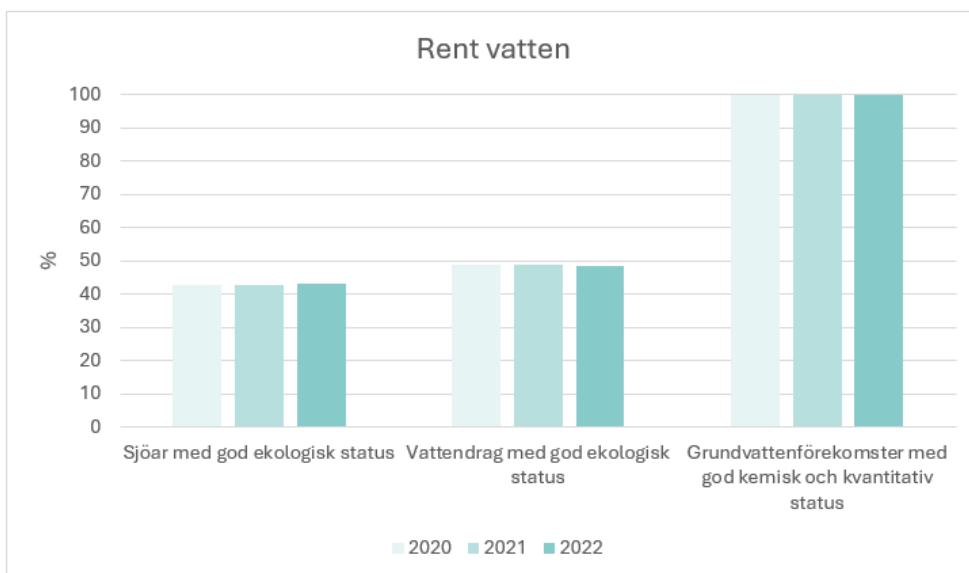
Miljöindikatorerna på samhällsnivå speglar tillståndet i den fysiska miljön inom Åre kommuns geografiska område. Genom att följa utvecklingen för exempelvis vattenkvalitet, betesmarker och luftföroreningar går det att se hur ekosystem och livsmiljöer påverkas av mänsklig aktivitet och klimatförändringar.

Tillsammans ger indikatorerna en bild av hur Åre utvecklas som plats, i relation till de nationella miljömålen och hur lokala insatser bidrar till att bevara naturresurser och livskvalitet över tid. Indikatorerna ger en övergripande bild, men behöver tolkas i sitt sammanhang för att förstå vad som driver utvecklingen.

Rent vatten

Grundvattnet i Åre kommun håller mycket god kvalitet, vilket ger goda förutsättningar för en långsiktigt säker dricksvattenförsörjning. Samtidigt har en stor andel av sjöar och vattendrag ännu inte uppnått god ekologisk status, vilket visar att vattenmiljöerna påverkas av bland annat markanvändning, näringsläckage och fysiska förändringar.

Utvecklingen har varit relativt oförändrad de senaste åren, vilket tyder på att ytterligare åtgärder behövs för att förbättra vattenkvaliteten och stärka den biologiska mångfalden i sjöar och vattendrag. Arbetet med vattentjänstplan, klimatanpassning och åtgärder kopplade till vattenförvaltning är viktiga delar för att långsiktigt stärka kommunens vattenresurser.

Diagrammet visar andelen vattenförekomster med god ekologisk respektive kemisk och kvantitativ status över tid. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

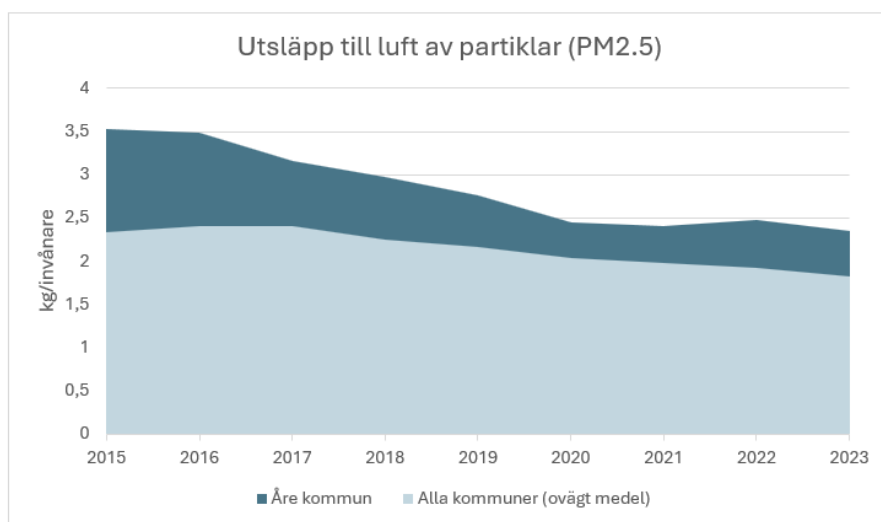
Ren luft

Partiklar påverkar människors hälsa och luftkvaliteten lokalt. Utsläppen av partiklar (PM2.5) i Åre har minskat sedan 2015. År 2023 uppgick utsläppen till cirka 2,3 kg per invånare, vilket är något högre än genomsnittet för kommuner (ovägt medel).

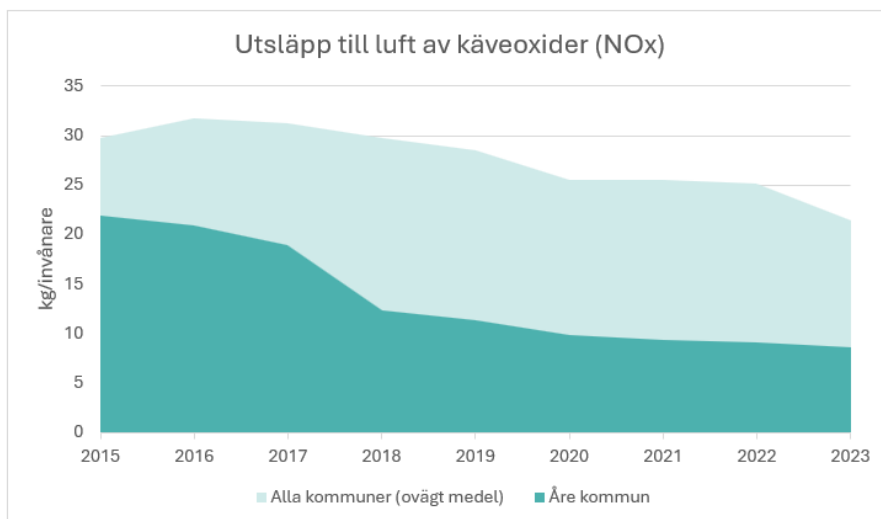
Utsläppen minskar över tid, vilket tyder på en positiv utveckling. Samtidigt ligger nivåerna fortsatt något över riket, vilket kan kopplas till faktorer som kallt klimat, vedeldning och transportmönster. För att fortsätta minska utsläppen behövs fortsatt fokus på uppvärmning, energieffektivisering och hållbara transporter.

Utsläppen av kväveoxider i Åre har minskat tydligt sedan 2015 och ligger i dag på en nivå under genomsnittet för kommuner (ovägt medel). Kväveoxider påverkar luftkvaliteten och bidrar till försurning och övergödning.

Minskningen är markant över tid, vilket tyder på en positiv utveckling kopplad till förändringar i transporter och energianvändning. Samtidigt kan perioder med hög trafik, särskilt under turistsäsong, bidra till tillfälligt högre nivåer lokalt. För att fortsätta minska utsläppen behövs fortsatt fokus på fossilfria transporter och effektiv logistik.

Diagrammet visar utvecklingen av utsläpp av partiklar (PM2.5) per invånare i Åre kommun jämfört med genomsnittet för kommuner (ovägt medel). Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

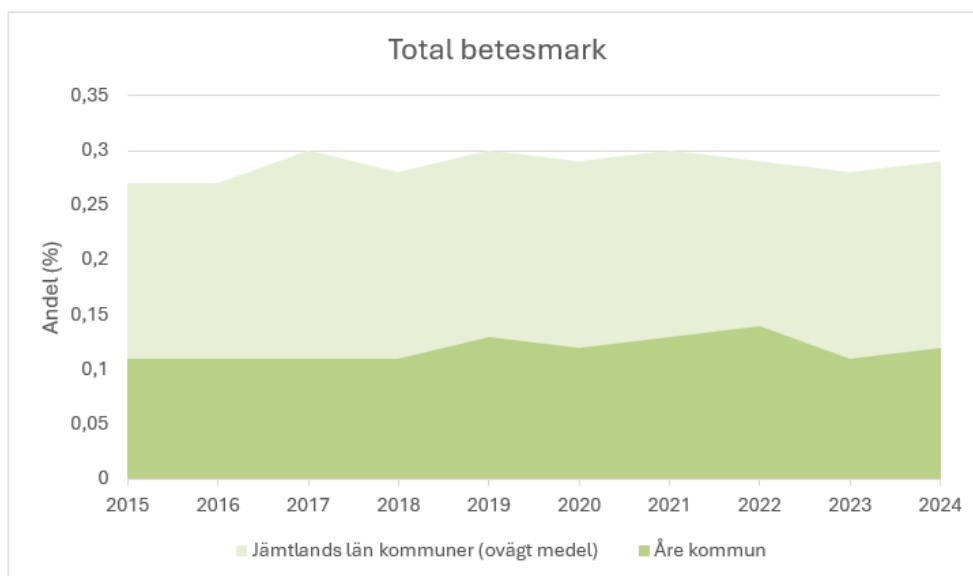
Diagrammet visar utvecklingen av utsläpp av kväveoxider (NOx) per invånare i Åre kommun jämfört med genomsnittet för kommuner (ovägt medel). Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Betesmark

Betesmarker är centrala för att bevara biologisk mångfald och ett öppet landskap, och är därmed viktiga för miljömålet Ett rikt odlingslandskap.

Andelen betesmark i Åre ligger relativt stabilt över tid, men på en lägre nivå än länet i stort. Den svaga variationen mellan åren tyder på att betesdriften finns kvar, men också att utvecklingen är känslig.

Förutsättningarna för jordbruk i fjällnära områden är ofta småskaliga och sårbara. Minskad lönsamhet eller färre betande djur kan leda till igenväxning, vilket påverkar både naturvärden och landskapsbild. För att bibehålla och utveckla betesmarkerna krävs fortsatt aktiva brukare och långsiktiga förutsättningar för jordbruket.

Diagrammet visar andelen betesmark i Åre kommun jämfört med genomsnittet för kommuner i Jämtlands län (ovägt medel). Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

SOCIAL HÅLLBARHET

I Åre kommun handlar social hållbarhet om att skapa goda livsvillkor och jämlika möjligheter genom ett förebyggande och långsiktigt arbete.

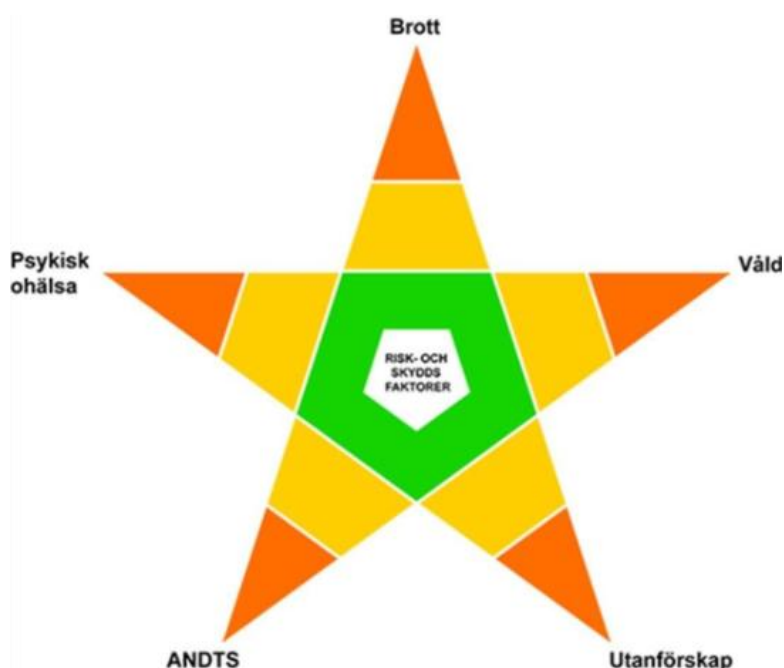
I Åre kommuns hållbarhetsarbete används social hållbarhet och folkhälsa som jämbördiga och i stort sett utbytbara begrepp.

Preventionsstjärnan

Preventionsstjärnan används som stöd för att strukturera arbetet och tydliggöra hur olika insatser kompletterar varandra, från breda förebyggande insatser till riktade åtgärder. Den synliggör hur insatser på befolkningsnivå får effekter på grupp- och individnivå inom olika riskområden.

Ett socialt hållbart samhälle med god folkhälsa och trygghet kräver i första hand förebyggande insatser på befolkningsnivå. Riktade insatser till enskilda individer är viktiga, men ger ofta effekt på kort sikt. För att skapa långsiktigt goda livsvillkor behövs grundläggande förutsättningar som stärker människors möjligheter över tid.

I detta arbete är begreppen risk- och skyddsfaktorer centrala. Riskfaktorer kan till exempel vara socioekonomisk utsatthet, arbetslöshet, psykisk ohälsa eller bristande sociala nätverk. Skyddsfaktorer, såsom god skolanknytning, trygga relationer, meningsfull fritid och goda levnadsvanor, kan motverka dessa risker. Många skyddsfaktorer kan stärkas genom kommunala insatser och politiska beslut. Genom att arbeta systematiskt med att förstärka dessa skapas bättre förutsättningar för jämlika livsvillkor och en långsiktigt hållbar utveckling.

- Åtgärdande insatser till individer
- Förebyggande insatser till grupper
- Förebyggande och hälsofrämjande insatser på befolkningsnivå

Jämlikhet

Öka andel elever som går ut årskurs 9 med behörighet till yrkesprogram till gymnasiet.

Jämlikhet handlar om att skapa förutsättningar för att människor ska kunna leva goda liv, oavsett bakgrund. Det innebär att alla ska ha likvärdiga möjligheter och tillgänglighet till exempelvis utbildning, arbete, boende och fritid. För att nå detta behöver skillnader i livsvillkor minska. Tillgång till utbildning är en central faktor, då utbildningsnivå har ett starkt samband med hälsa, livslängd och möjlighet till egen försörjning.

Behörighet till gymnasiets yrkesprogram

Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet är en viktig indikator för både social hållbarhet och framtida kompetensförsörjning och möjligheter till fortsatt lärande. Att stärka förutsättningarna för att fler elever når behörighet är därför en prioriterad fråga.

Mål 2025: Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram ska överstiga rikssnittet (2025 85 %)

Nuläge

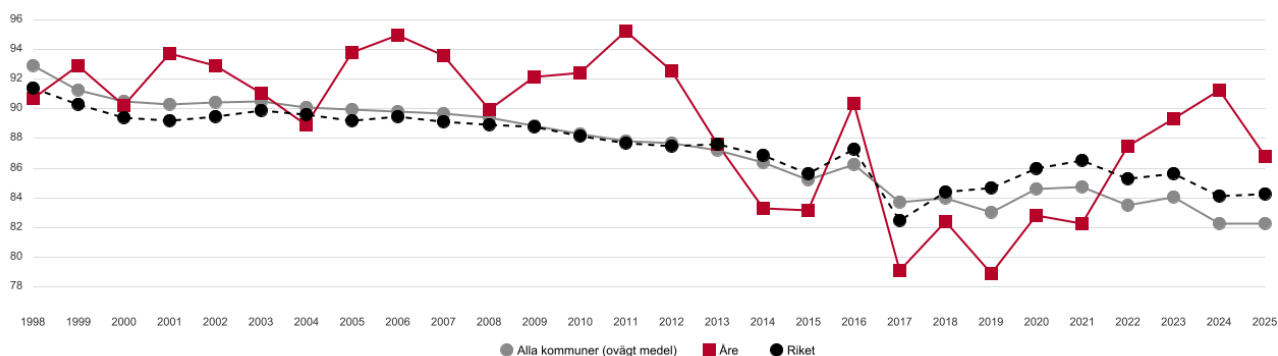
2025 var resultatet för Åre kommun 87,5 % (flickor 89% och pojkar 85,5%). De senaste årens utvecklingen antyder dock att en höjning av målvärdet skulle kunna vara rimligt.

Analys

Behörigheten till gymnasiets yrkesprogram har ökat de senaste åren och Åre kommun placerar sig i ett nationellt toppskikt. Skolan har samtidigt arbetat aktivt med olika åtgärder, men det är svårt att avgöra i vilken utsträckning utvecklingen beror på lokala insatser eller utomstående faktorer. Sammantaget pekar trenden på en fortsatt positiv utveckling över tid.

Eftersom skolframgång är en så stark skyddsfaktor bör behörighet till gymnasiet vara en central angelägenhet för hela kommunorganisationen. Därmed bör kommunens alla förvaltningar utforska på vilket sätt de kan stötta skolförvaltningen och bidra till att samtliga elever klarar sin skolgång och komma vidare till gymnasieutbildning. Samverkan över nämnds- och förvaltningsgränser är en stark framgångsfaktor för ökade skolframgångar.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%). Källa Kolada

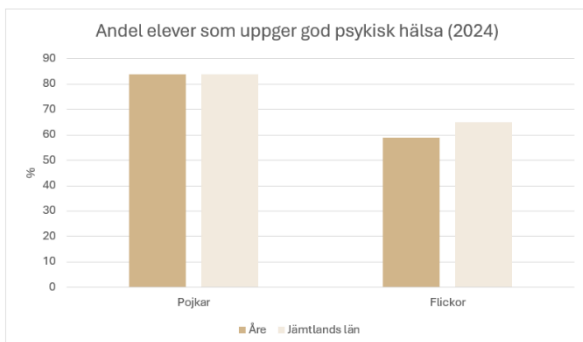
Diagrammet visar andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, i Åre, riket och som genomsnitt för alla kommuner, över tid (ovägt medel). Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Fördjupning - kommunorganisationen och utveckling på samhällsnivå

Det finns risk- och skyddsfaktorer som har direkt påverkan på möjligheten för elever att klara skolgången med godkända betyg. Följande redogörs ett antal sådana faktorer.

Psykisk ohälsa

Psykisk hälsa är en central skyddsfaktor för att klara skolgången med godkända betyg. Samtidigt ökar den psykiska ohälsan bland barn och unga, både nationellt och lokalt. I Åre kommun är andelen flickor som uppger god psykisk hälsa särskilt låg. Detta påverkar förutsättningarna för skolresultat och därmed även möjligheten att nå behörighet till yrkesprogram.

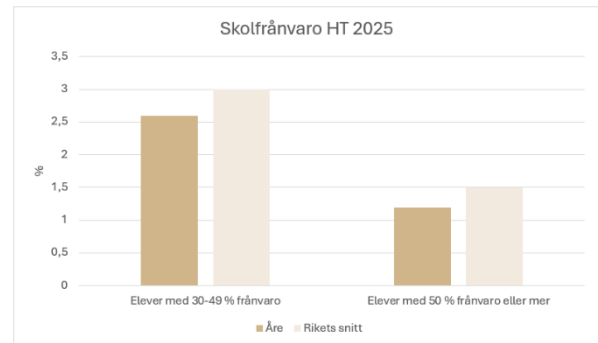
Andel elever som uppger god psykisk hälsa, uppdelat på kön. Uppgifter från 2024. Källa: Ramboll, *Lägesbild över barn och ungas uppväxtvillkor* (2025), på uppdrag av Länsstyrelsen Jämtlands läns kommuner, över tid (ovägt medel).

Ungdomar med hög skolfrånvaro

Skolfrånvaro är en tydlig riskfaktor för elevers skolresultat. Kommunens arbete med att förebygga och följa upp frånvaro har stor betydelse för möjligheten att nå godkända betyg och behörighet till gymnasiet.

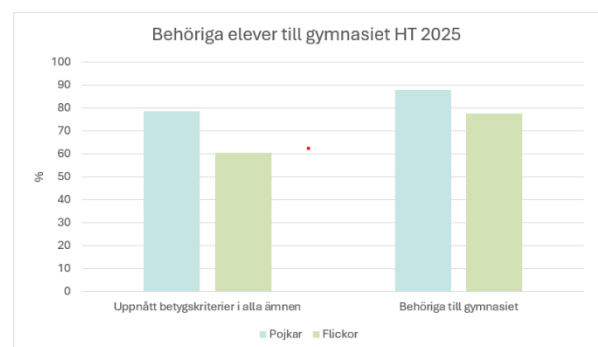
Åre kommun ligger under rikssnittet för både elever med 30–49 % frånvaro och elever med 50 % eller mer. Samtidigt är omfattningen betydande. Höstterminen 2025 hade 39 elever en frånvaro på 30–49 % och 18 elever en frånvaro på 50 % eller

mer, vilket innebär en grupp elever med stor risk att inte nå gymnasiebehörighet.

Diagrammet visar andelen elever med hög skolfrånvaro i Åre kommun jämfört med rikssnittet. Rikssnittet bygger på Skolverkets utredning läsåret 23/24.

Behörighet till gymnasiet

Diagrammet visar andelen elever som uppnått betygsgränser i alla ämnen samt andelen behöriga till gymnasiet, uppdelat på flickor och pojkar.

Resultaten visar att pojkar i högre utsträckning än flickor uppnår både godkända betyg i alla ämnen och behörighet till gymnasiet. Skillnaden är tydlig, särskilt när det gäller andelen elever som uppnått betygsgränser i alla ämnen. Samtidigt finns obehörighet hos både flickor och pojkar. Höstterminen 2025 var 17 flickor och 10 pojkar obehöriga till gymnasiet. Sammantaget visar resultaten att det finns könsskillnader i skolresultat som behöver följas över tid.

Ekonomisk trygghet

Ekonomisk utsatthet är en riskfaktor för barns uppväxtvillkor och skolresultat. I Åre kommun lever 13 procent av barnen i hushåll med låg ekonomisk standard (SCB 2024). Det är en viss förbättring över tid och en lägre andel än i många andra kommuner i Jämtland, men nivån är fortfarande betydande.

Meningsfull fritid

Tillgång till en meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor för barns och ungas utveckling och skolresultat. Åre kommun har goda strukturella förutsättningar, med fritidsgårdar i Åre, Järpen och Mörsil samt ett väl utbyggt föreningsliv. Samtidigt finns en ojämlikhet i faktisk tillgång. Rambolls rapport (2024) visar att 40 procent av ungdomarna i Åre kommun uppger låg möjlighet till socialt deltagande och fritidsaktiviteter i närområdet. Läget är liknande i flera av länets övriga kommuner.

Pågående insatser

Tabellen nedan visar hur insatser fördelar sig över olika åldersspann och nivåer av prevention. Den illustrerar en tyngdpunkt i arbetet mot skolåldern, där fler insatser finns på grupp- och individnivå, särskilt i åldrarna 13–15 år.

I de tidiga åldrarna (0–5 år) är insatserna i högre grad inriktade på befolknings- och samhällsnivå, med fokus på generella och förebyggande åtgärder. Det saknas i större utsträckning riktade insatser på grupp- och individnivå i denna åldersgrupp. Sammantaget visar detta på en struktur där tidiga insatser främst är universella, medan mer riktade och åtgärdande insatser ökar med stigande ålder.

Fortsatt arbete

- Identifiera riskgrupper och erbjuda tidiga, anpassade och kunskapsbaserade insatser
- Öka medvetenheten om, och stärka det förebyggande arbetet för särskilt utsatta grupper
- Extra fokus för att förebygga och erbjuda tidiga insatser till unga flickor med psykisk ohälsa
- Utveckla arbetet för ökad skolnärvaro
- Genomföra insatser för att minska kränkningar mellan unga
- Synliggöra och öka nyttjandet av befintligt stöd
- Säkerställa ett samordnat arbete kopplat till den nya socialtjänstlagen
- Stärka samverkan kring barn och ungas uppväxtvillkor, både inom och utanför kommunorganisationen

Pågående insatser för att stärka elevers möjlighet att nå gymnasiebehörighet

	0 - 5 år	6 - 12 år	13 - 15 år
Åtgärdande insatser (individnivå)		<ul style="list-style-type: none"> • Elevhälsa (<i>elevhälsoteam</i>) • Riktat stöd (<i>resursspår NPF</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Elevhälsa (<i>elevhälsoteam</i>) • Riktat stöd (<i>resursspår NPF, ungdomsöaader SSPF</i>)
Förebyggande insatser (gruppnivå)		<ul style="list-style-type: none"> • Kompetensstöd till skolpersonal (<i>utbildning NPF</i>) • Stödstrukturer i klass (<i>klassmentor</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Hälsa och levnadsvanor (<i>skolläkare om sömn & skärmtid</i>) • Kompetensstöd till skolpersonal (<i>utbildning NPF</i>) • Tidiga insatser vid frånvaro och psykisk ohälsa (<i>samverkan SN/BUN, SALUT</i>) • Meningsfull fritid för motorintresserade (<i>Motorgården</i>)
Förebyggande och hälsofrämjande insatser (befolknings- och samhällsnivå)	<ul style="list-style-type: none"> • Samverkan och stöd till familjer (<i>SBS, familjecentral</i>) • Kompetensstärkande insatser till förskolepersonal (<i>utbildning, introduktion</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Samverkan & mötesplatser (<i>SBS, fritidsgårdar, Mötesplats Mörsil</i>) • Kompetenshöjning psykisk hälsa (<i>mentala tallriksmodellen, de åtta friskfaktorema</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Samverkan & mötesplatser (<i>SBS, fritidsgårdar, Mötesplats Mörsil</i>) • Kompensatoriska insatser (<i>lov- och sommarskola</i>) • Kompetenshöjning psykisk hälsa (<i>mentala tallriksmodellen, de åtta friskfaktorema</i>)

Arbetsmarknad och arbetskraft

Stärka förutsättningarna för en mer varierad arbetsmarknad och arbetskraft.

Utbildning som skyddsfaktor innebär att det i ett socialt hållbart samhälle behöver finnas möjlighet att leva och utvecklas under hela yrkeslivet. Därmed finns då möjlighet för personer, som är i, eller riskerar arbetslöshet, att utbilda sig för att öka möjlighet till anställning och en stabil inkomst. En varierad arbetsmarknad stimulerar tillgång till kompetenshöjning, fortbildning och vidare utbildning. Det får effekten att utbildningsnivån ökar, antalet medborgare i arbetslivet ökar och därmed, i förlängningen, ökar även den sociala hållbarheten.

Mål 2025: Minst 12 olika yrkespaket per år ska erbjudas inom den kommunala vuxenutbildningen

Nuläge

2025 var resultatet 12 yrkespaket med studerande från Åre kommun. Åre kommun har en aktiv och väl utvecklad vuxenutbildning med lyhördhet inför framtidens behov av kompetensförsörjning. Höstterminen 2025 gick länets vuxenutbildningar in i samverkan och ett läns-gemensamt utbud, vilket skapar ökade utbildningsmöjligheter för hela länets invånare.

Det finns också goda möjligheter att läsa upp sina betyg och bedriva olika nivåer av studier både på distans och på plats. Samarbete med universitet är initierade, även om MIUN inte är drivande i etablerandet av distansutbildningar.

1 januari 2025 gick länets kommuner in ett samverkansavtal med ett gemensamt utbud för yrkesutbildning. Från starterna under hösten 2025 publicerades även utbudet i en gemensam webbansökan. Det innebär att det under 2025 erbjöds totalt 111 kursstarter för yrkespaket i länet. En stor andel utgjordes av utbildningar till undersköterska (32) och barnskötare (20). Därutöver erbjöds ett brett utbud inom bland annat

industri, el, hantverk, maskinföraryrken, kock, skogsvård, frisör och HR-assistent. Av samtliga utbildningar genomfördes 74 via vuxenutbildningen i Östersund. I Åre kommun studerade totalt 64 personer som yrkespaket under 2025, varav 21 män och 43 kvinnor.

Yrkespaket inom gymnasiala vuxenutbildningen under 2025

- Undersköterska
- Barnskötare/elevassistent
- Florist
- Anläggningsmaskinförare
- Elektriker (installation, distribution, industri)
- Ekonomiassistent
- Kock
- Administratör
- Skogsmaskinsförare
- Lastbilsförare
- Småskaligt jordbruk
- Frisör

Analys

Åre kommun har en stark arbetsmarknad med relativt låga krav på utbildningsnivå. Det gör det lätt att få arbete och är bra, särskilt för personer med låg utbildning som därmed har lätt att komma in på arbetsmarknaden.

Det är i hög grad arbetsmarknadens efterfrågan som styr efterfrågan på högre utbildning. En ökad bredd på arbetsmarknaden innebär för Åre kommun en ökad avancerad arbetsmarknad som ger behov av högutbildad arbetskraft och därmed ett behov av högre utbildning. Det finns ett antal risk- och skyddsfaktorer för en bred arbetsmarknad och bred arbetskraft. I kommande avsnitt listas några som är aktuella för Åre kommun

Fördjupning - kommunorganisationen och utveckling på samhällsnivå

Detta avsnitt belyser kommunens arbete med personer långt från arbetsmarknaden samt utvecklingen på samhällsnivå. Fokus ligger på insatser som stärker möjligheten till egen försörjning och minskat utanförskap.

Personer långt från arbetsmarknaden

Åre kommun har en jämförelsevis låg andel personer långt ifrån arbetsmarknaden. Samtidigt finns riskfaktorer kopplade till målgruppen såsom psykisk ohälsa och beroendeproblematik, vilket gör ett aktivt arbete för återgång till arbetslivet angeläget, både för individen och samhället i stort.

Arbetsmarknadsavdelningen bidrar till en fungerande arbetsmarknad, både kommunalt och externt, med fokus på att bryta utanförskap. Insatserna är stödjande, aktiverande och motiverande, med syfte att stärka av egen försörjning och hälsa.

Under 2025 har verksamheten möjliggjort 45 anpassade arbetsmarknadspolitiska anställningar. Antalet övriga insatser såsom praktik och arbetsträning, uppgår till 55. Målsättningen om 100 insatser per år är därmed uppnådd.

För att kunna arbeta med arbetsförmågan och anställningsbarhet samt erbjuda anpassade anställningar finns flera praktiska verksamheter. Exempel är Växthuset i Mörsil, Återbruket samt Arbetsmarknadsenheten inklusive Köket Norravägen.

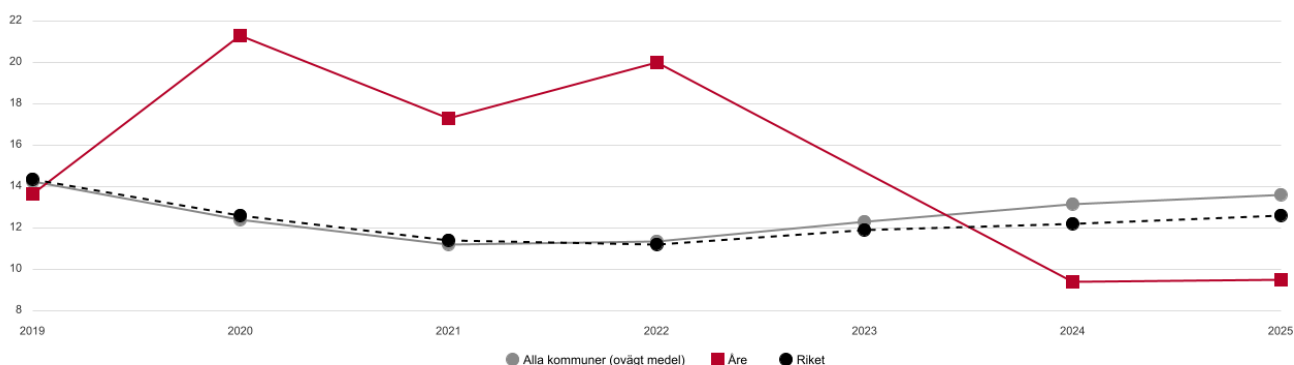
Kommunala uppföljningsansvaret, KKA

Personer som tidigt i livet hamnar utanför utbildningssystemet eller arbetsmarknaden utgör en riskgrupp. Det är därför viktigt att i tidigt skede fånga upp dessa individer.

Det kommunala aktivitetsansvaret innebär att kommunen ska följa upp ungdomar under 19 år som varken arbetar eller deltar i utbildning. Gruppen utgör en risk ur ett socialt hållbarhetsperspektiv och kräver ett aktivt arbete.

Åre kommun har en låg andel ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret, och utvecklingen har varit positiv sedan 2022.

Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv 16-19 år. Källa: Kolada

Diagrammet visar andel personer (16-19 år) som omfattas av kommunens aktivitetsansvar. Utveckling över tid för Åre, riket och genomsnitt för alla kommuner. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Näringslivet i kommunen

Näringslivet spelar en central roll för en fungerande arbetsmarknad och bidrar till både sysselsättning och variation i arbetskraften. Det utgör därmed en viktig faktor för god folkhälsa och social hållbarhet.

I dagsläget präglas utvecklingen av många enmansföretag, samtidigt som andelen aktieföretag ökade återigen under 2025. Tillväxten av nya företag är fortsatt stabil.

Etableringar sker främst inom besöksnäringen, exempelvis stödtjänster och service, men även inom handel och andra mer branschberoende tjänster. Däremot har inga större etableringar skett inom tech- data- och elitensiva verksamheter, där efterfrågan i övriga länet är hög.

Pågående insatser

Tabellen nedan visar hur insatser fördelar sig över olika åldersspann och nivåer av prevention. I åldrarna 13–19 år är insatserna i större utsträckning koncentrerade till förebyggande arbete, medan riktade insatser på grupp- och individnivå är mer

begränsade. För åldersgruppen 16–19 år är insatser på samhällsnivå relativt få.

Sammantaget visar detta en struktur där insatser i högre grad intensifieras efter gymnasieålder, medan det finns potential att stärka det tidiga och mer riktade arbetet i yngre åldrar.

Fortsatt arbete

Låga trösklar för vidare studier är en förutsättning för att behålla och öka utbildningsnivån i kommunen. Tillgång till vuxenutbildning är central, men även insatser för att stimulera olika typer av arbetsgivare att etablera sig i kommunen.

För en stark social hållbarhet behöver kommunen ha effektiva stödfunktioner så att så många som möjligt av invånarna i Åre kommun har tillgång till utbildning och arbete. Angeläget även ur perspektivet om att säkra kompetensförsörjningen

Fortsatt fokus på riskgruppen unga utan arbete eller studier t ex genom utveckling av arbetet med kommunens uppföljningsansvar (KKA).

Pågående insatser för att stärka en nyanserad arbetsmarknad och arbetskraft

	13 - 19 år	20 - 25 år	25 år +
Åtgärdande insatser (individnivå)	<ul style="list-style-type: none"> Riktat stöd till ungdomar utan utbildning och arbete (Kommunens uppföljningsansvar (KKA)) 	<ul style="list-style-type: none"> Nyföretagarrådgivning Dialog HR och studenter om framtida tjänster (HR dagar på Campus) 	<ul style="list-style-type: none"> Nyföretagarrådgivning
Förebyggande insatser (grupp-nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Skapande skola (13-15år) Riktat stöd till ungdomar utan utbildning och arbete (projekt UVAS tillsammans med MUCF) 	<ul style="list-style-type: none"> Frukostmöten för lokala företagare Stöd och vägledning utrikes födda (språkutbildning på särskilda boende, vård och språkutbildning) Riktat stöd till ungdomar utan utbildning och arbete (projekt UVAS tillsammans med MUCF) Stöd för att komma ut i arbetslivet till personer med ohälsa och funktionsvariationer (LUNA) 	<ul style="list-style-type: none"> Frukostmöten för lokala företagare Stöd och vägledning utrikes födda (språkutbildning på särskilda boende, vård och språkutbildning) Riktat stöd till ungdomar utan utbildning och arbete (projekt UVAS tillsammans med MUCF) Stöd för att komma ut i arbetslivet till personer med ohälsa och funktionsvariationer (LUNA)
Förebyggande och hälsofrämjande insatser (befolknings- och samhällsnivå)	<ul style="list-style-type: none"> Skapande skola (13-15år) Samverkan skola arbetsliv (13-15år) (prao, en dag i vården, besöksnäring, en dag i skogen) 	<ul style="list-style-type: none"> Studier på distans (yrkesutbild. och universitetsstudier på Vuxenutbildningen, Campus Åre) Breddat utbildningsutbud för att medla och matcha (samverkan mellan näringsliv och kommun) 	<ul style="list-style-type: none"> Studier på distans (yrkesutbild. och universitetsstudier på Vuxenutbildningen, Campus Åre)

Trygghet och demokrati

Stärka demokratin genom ökat inflytande och ökad delaktighet bland medborgare i Åre kommun

Tillit och förtroende mellan medborgare och kommunorganisation är grunden för en fungerande demokrati. Sviktar tilliten och förtroendet ökar risken för segregation och utanförskap. Det skapar otrygga samhällen. Stärkt demokrati handlar om ökad delaktighet och inkludering. Alla som bor och lever i kommunen ska ha möjlighet att påverka sin livsmiljö och sin livssituation genom möjlighet till delaktighet och inflytande i kommunens arbete.

Mål 2025: Möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna fungerar bra 39,9 procent.

Nuläge

Statistiska centralbyråns medborgarundersökning visar att Åre kommun 2025 tog ett positivt kliv gällande medborgares upplevda möjlighet att påverka i de kommunala verksamheterna, från 30,7 till 42,8 procent. Det indikerar att kommunens arbete går åt rätt håll. Det finns därför starka skäl att fortsätta hålla i arbetet för ökat förtroende och tillit bland medborgare till kommunen. Se diagram på nästa sida.

Analys

Behovet av aktivt arbete för mellanvalsdemokrati ökar i takt med att förtroendet för folkvalda politiker blir mer ostadigt både i Sverige och i omvärlden och Åre kommun är inget undantag. Förr var det vanligare med politiskt engagemang bland medborgare, vilket gjorde fler aktivt delaktiga i det politiska arbetet. Det gjorde också att förtroendet för den politiker som folket valde, faktiskt hade medborgares mandat i ryggen. Idag är intresset för partipolitiskt arbete inte lika stort, de folkvalda har därmed inte samma förankring bland medborgarna och vilket visar sig i brist i tillit och förtroende till politiker och kommunens

arbete. För att kompensera denna förändring och värna demokratin, behöver kommunen anpassa sig genom andra vägar att bygga upp medborgarnas förtroende för kommunala beslut och kommunalt arbete. Det är det som är mellanvalsdemokrati och kan genomföras genom olika former av medborgardelaktighet, tex medborgardialog, medborgarförslag, ungdomsråd, mm

Fördjupning - kommunorganisationen och utveckling på samhällsnivå

Utvecklingen inom trygghet och demokrati påverkas både av kommunens egna insatser och av bredare samhällstrender.

Kommunorganisationen har en viktig roll i att skapa förutsättningar för delaktighet, tillit och inflytande, samtidigt som utvecklingen också formas av faktorer utanför kommunens direkta rådighet.

Ungas syn på samhälle och demokrati

Nationella studier visar att ungas tillit till politik och samhällsutveckling har minskat de senaste åren. Förtroendet för politiska ledare är lägre och fler unga uttrycker osäkerhet kring politikens förmåga att hantera samhällsutmaningar. Samtidigt är stödet för demokrati som styrelseskick fortsatt starkt, och Sverige ligger fortfarande högt i internationella jämförelser vad gäller demokratisk tillit. Det tyder på att tilliten till systemet består även om förtroendet för aktörer minskar.

- **59 %** oroar sig för att demokratin i Sverige ska försvagas
- **56 %** anser att politiker inte klarar av att lösa samhällsproblemen

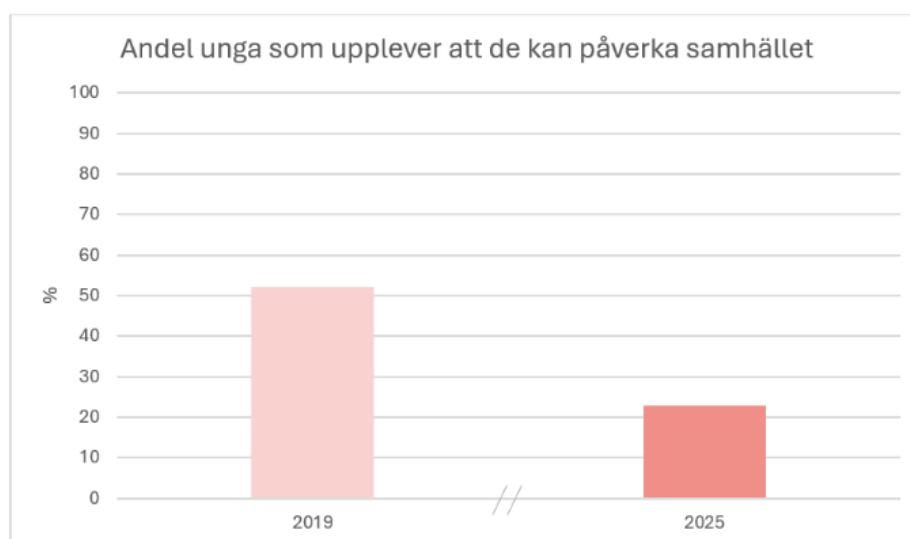
Intresse för politik

2018: 50 %
2023: 38 %

På en nationell nivå visar utvecklingen på en växande skillnad mellan ungas värderingar och deras upplevelse av inflytande. Andelen unga som upplever att de kan påverka samhället har minskat kraftigt, samtidigt som oron för demokratins utveckling har ökat. Intresset för politik minskar också, vilket kan påverka ungas delaktighet och engagemang över tid. Sammantaget pekar resultaten på en mer avvaktande och kritisk syn på samhällsutvecklingen bland unga.

Demokrati är det bästa styrelseskicket

2021: 88 %
2025: 79 %

Diagrammet visar andel unga i Sverige (15- 24 år) som upplever att de kan påverka samhället 2019 och 2025.

Medborgarnas uppfattning

Invånarnas upplevelser ger en viktig bild av hur kommunens arbete fungerar i praktiken.

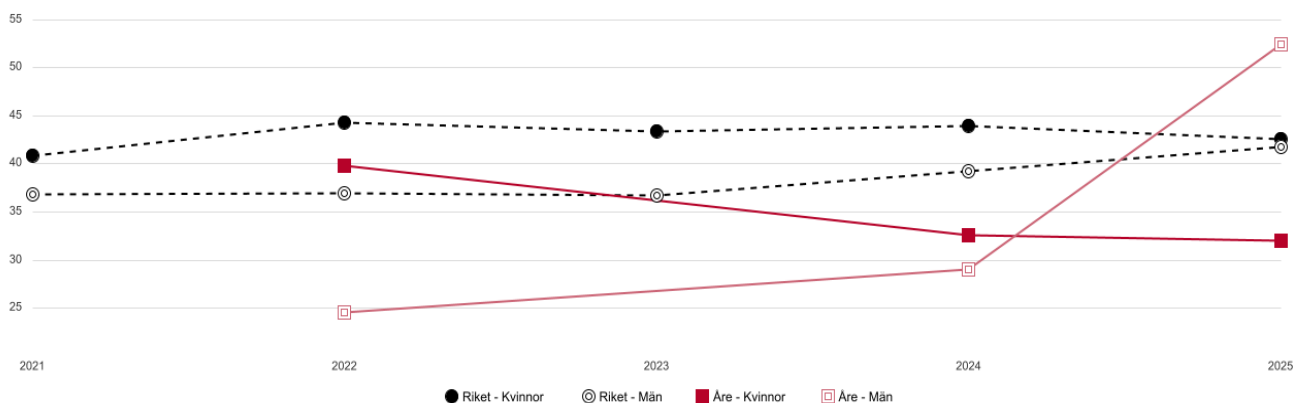
Resultaten visar att andelen som upplever att möjligheten att påverka inom de kommunala verksamheterna fungerar bra har ökat tydligt till 2025, där Åre nu ligger i nivå med riksnittet.

Vid en könsuppdelning framträder dock skillnader. Mäns upplevelse av delaktighet och inflytande har ökat markant, medan kvinnors upplevelse har minskat något över tid. Det innebär att utvecklingen inte är jämnt fördelad och behöver följas vidare.

Sammantaget visar de senaste mätningarna en positiv utveckling i medborgarundersökningen, där flera indikatorer förbättrats. Den enda tydliga försämringen från 2024 gäller bemötande vid kontakt med politiker i kommunen, som minskat från 80,9 % till 76,1 %

Förändringar av detta slag är svåra att koppla till enskilda insatser. Samtidigt har kommunen de senaste åren arbetat mer systematiskt med delaktighet, bemötande och strategisk samhällsutveckling. Det ger förutsättningar för ökad tillit över tid, men resultaten visar också att arbetet behöver fortsätta, särskilt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna fungerar bra, andel (%). Källa Kolada

Diagrammet visar utvecklingen av upplevd möjlighet att påverka i kommunen, uppdelat på kön och jämfört med riket. Källa: [SCB medborgarundersökning](#)

Pågående insatser

Tabellen visar hur Åre kommun arbetar med delaktighet och inflytande utifrån olika nivåer av prevention och åldersgrupper (preventionsstjärnan). Insatser finns på individ-, grupp- och befolkningsnivå, vilket ger en bred grund för att stärka invånarnas möjlighet att påverka.

Tyngdpunkten ligger idag på förebyggande och hälsofrämjande insatser, särskilt på grupp- och befolkningsnivå. Det gäller framför allt åldersgruppen 25 år och uppåt, där arbetet bedrivs genom exempelvis medborgarförslag, dialogmöten och informationsinsatser.

För yngre åldersgrupper finns riktade insatser, bland annat genom arbetet med unga kommunutvecklare, som syftar till att stärka ungas delaktighet och inflytande.

Samtidigt visar tabellen att det finns få eller inga åtgärdande insatser på individnivå för personer över 20 år. Sammantaget pekar detta på ett arbete som i hög grad fokuserar på breda och långsiktiga insatser, men där det också finns behov av att utveckla mer riktade insatser för vissa grupper.

Fortsatt arbete

- Elevborgarråd med tema klimat samt utbildning
- Utbildning i medborgardelaktighet för förtroendevalda efter valet
- Utökning av bygderåd till fyra, som strukturerande forum för dialog mellan kommunorganisationen och lokalsamhälle
- Fortsatt uppbyggnad av en långsiktig och stabil struktur för medborgardelaktighet.
- Insatser för att implementera medborgarpolicy och riktlinjer i kommunorganisationen
- Särskilt fokus på att stärka delaktigheten för grupper som unga, samer och kvinnor.
- Framtagande av servicedeklarationer inom flera förvaltningar.

Pågående insatser för att stärka ökad delaktighet och inflytande

	13 - 19 år	20 - 25 år	25 år +
Åtgärdande insatser (individnivå)	<ul style="list-style-type: none"> Ung delaktighet (unga kommunutvecklare som feriearbetare, utökade elevrådsmöten med fokus på delaktighet) 	<ul style="list-style-type: none"> Ung delaktighet (unga kommunutvecklare som feriearbetare) 	
Förebyggande insatser (gruppnivå)		<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Kompetenshöjning och vägledning i kommunorganisationen (Policy/riktlinjer för medborgardelaktighet, kompetenshöjning anställda, workshops och utbildningar om urfolket samers rättigheter, ungas delaktighet och jämställdhet)
Förebyggande och hälsofrämjande insatser (befolknings- och samhällsnivå)	<ul style="list-style-type: none"> E-förslag (medborgarförslag) 	<ul style="list-style-type: none"> E-förslag (medborgarförslag) 	<ul style="list-style-type: none"> E-förslag (medborgarförslag) Medborgardelaktighet 360 grader (bygderåd pilot i Huså och Hallen) Informations- och dialogmöte (framtidens äldre omsorg) Information om kommunuppdraget (servicedeklarationer från förvaltningarna)

EKONOMISK HÅLLBARHET

I Åre kommun handlar ekonomisk hållbarhet om att säkerställa en långsiktig stabil ekonomi där resurser används effektivt och ansvarsfullt. Arbetet syftar till att skapa förutsättningar för välfärd och utveckling över tid.

Balans

Kommunen ska planera för att ha en långsiktig ekonomi i balans.

En stabil ekonomi är en förutsättning för att kunna upprätthålla och utveckla välfärden över tid. Det innebär att prioritera långsiktigt, använda resurser effektivt och skapa handlingsutrymme för att möta förändringar och investeringar i framtiden.

Finansiellt resultat

Finansiellt resultat visar hur kommunens intäkter förhåller sig till kostnaderna. Tillsammans med soliditet ger måtten en bild av kommunens ekonomiska styrka och långsiktiga handlingsutrymme.

Mål 2025: Koncernens finansiella resultat ska vara 2 % eller högre

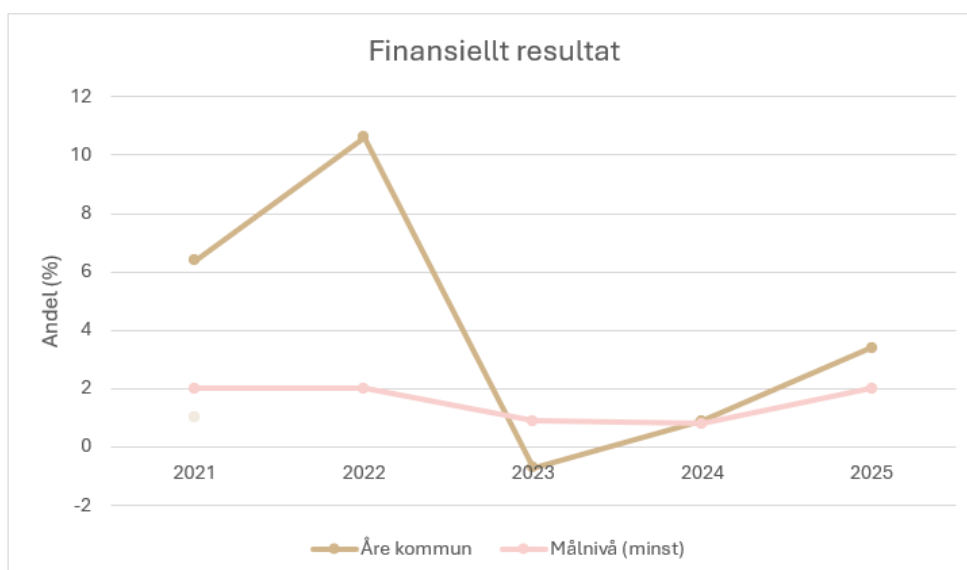
Nuläge

Det finansiella resultatet för 2025 ligger över målnivån om 2 procent av skatte- och bidragsintäkterna. Efter ett negativt resultat 2023 har utvecklingen vänt, och resultatnivån har stärkts under de senaste två åren.

Analys

Det svaga resultatet 2023 hänger samman med ett kraftigt ökat kostnadsläge, där inflation, ökade personalkostnader och högre verksamhetskostnader drev upp nettokostnaderna. Samtidigt ökade intäkterna i betydligt lägre takt, vilket sammantaget gav ett negativt resultat. Även negativa resultat i delar av koncernen och inom avgiftsfinansierad verksamhet bidrog till utfallet.

Återhämtningen de efterföljande åren hänger samman med att intäkterna ökat i högre takt än kostnaderna, samtidigt som kostnadsutvecklingen har dämpats. Lägre kostnader, bland annat kopplade till pensionsutvecklingen, samt förbättrad ekonomistyrning i delar av organisationen har bidragit till det stärkta resultatet. Samtidigt finns variationer mellan verksamheter, vilket visar att ekonomistyrningen behöver vara fortsatt tydlig och samordnad.

Diagrammet visar utvecklingen av finansiellt resultat i Åre kommun i relation till målnivån. Källa: Åre kommun, intern statistik

Variationerna mellan åren visar att resultatnivån är känslig för förändringar i omvärld och kostnadsnivåer. För att säkerställa en långsiktig hållbar ekonomi krävs därför en stabil resultatnivå över tid, inte enbart enskilda år med starkt utfall.

Fortsatt arbete

- Fortsätta effektiviseringar och resurshushållning i verksamheterna
- Prioritera investeringar som stärker kommunens långsiktiga ekonomi och verksamhetsnytta
- Bygga upp och värna ekonomiska marginaler för att hantera framtida osäkerheter

Soliditet

Soliditet beskriver hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel.

Mål 2025: Koncernens soliditet ska vara 15 % eller högre

Nuläge

Soliditeten i kommunkoncernen uppgår till drygt 20 %, vilket är över målnivån på 15 %. Nivån har varit relativt stabil de senaste åren och stärker kommunens finansiella motståndskraft. Den positiva utvecklingen hänger samman med goda

resultat samt en något lägre investeringstakt, vilket sammantaget har bidragit till att stärka soliditeten.

Analys

Utvecklingen ligger väl i linje med målet och visar att kommunen har ett stabilt finansiellt utgångsläge. Soliditeten har kunnat upprätthållas genom en kombination av positiva resultat och en balanserad investeringsnivå över tid. Samtidigt innebär en lägre investeringstakt att vissa behov kan ha skjutits fram, vilket kan påverka soliditeten framåt när investeringarna ökar. Det ställer krav på fortsatt långsiktig planering, där investeringar, låneskuld och resultatnivå hålls i balans. För att behålla en god soliditet krävs därför en stabil resultatnivå över tid och en tydlig prioritering av investeringar.

Fortsatt arbete

- Säkerställa långsiktig balans mellan investeringar, resultat och låneskuld
- Prioritera investeringar utifrån ekonomisk bärkraft och långsiktiga behov
- Planera investeringstakten för att undvika stora variationer i soliditet över tid
- Följa upp skuldsättning och soliditet i takt med ökade investeringsbehov

Diagrammet visar utvecklingen av soliditeten i Åre kommuns koncern jämfört med målet på minst 15 %.

Källa: Åre kommun, intern statistik

Fördjupning - kommunorganisationen

Kommunens finansiella resultat påverkas inte enbart av intäkter och kostnader, utan också av hur resurser används i den dagliga verksamheten. Sjukfrånvaro och invånarnas upplevelse av kvalitet i kommunens tjänster är två indikatorer som visar hur väl organisationen fungerar i praktiken. Sjukfrånvaron speglar arbetsmiljö och organisatorisk hållbarhet, där en lägre frånvaro bidrar till stabil bemanning och minskade kostnader. Samtidigt visar medborgarnas nöjdhet hur väl resurser omsätts i faktisk service och nytta för invånarna.

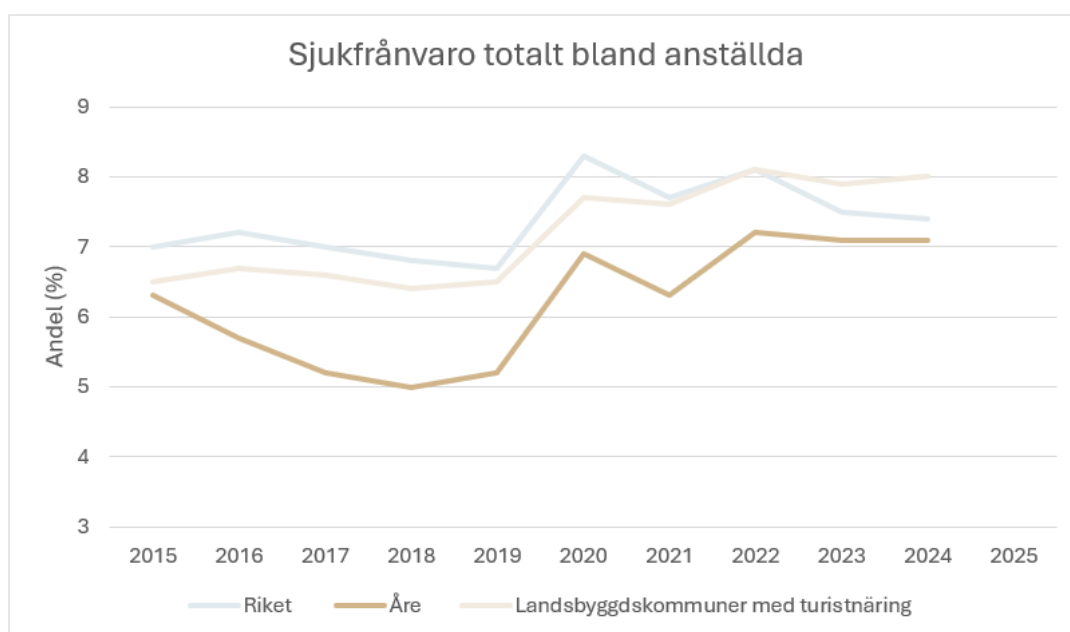
Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron är en viktig indikator på arbetsmiljö och organisatorisk hållbarhet. Den påverkar både bemanning, kontinuitet i verksamheten och kommunens kostnader.

Sjukfrånvaron i Åre kommun ligger på en nivå i linje med jämförbara kommuner, och något under genomsnittet för landsbygdskommuner med besöksnäring. Efter en minskning fram till 2018 syns en ökning i samband med pandemin och åren därefter, vilket är en utveckling som även ses i andra kommuner.

Sjukfrånvaron har de senaste åren stabiliserats kring 7 %, vilket kan tyda på en viss återhämtning. Samtidigt ligger nivån fortsatt högre än före pandemin, vilket visar att utmaningar kvarstår. En långsiktigt hållbar organisation kräver fortsatt fokus på arbetsmiljö, ledarskap och förebyggande insatser för att minska sjukfrånvaron, särskilt den långvariga.

Under 2025 har kommunen lanserat ledarskapsprogrammet "Åre leder framåt", med fokus på självledarskap, kommunikation och förändringsledning. Satsningen syftar till att stärka ledarskapet och bidra till en mer hållbar arbetsmiljö över tid.

Diagrammet visar utvecklingen av sjukfrånvaro bland anställda i Åre kommun jämfört med genomsnittet för kommuner (ovägt medel), landsbygdskommuner med besöksnäring. Källa: Åre kommun, intern statistik

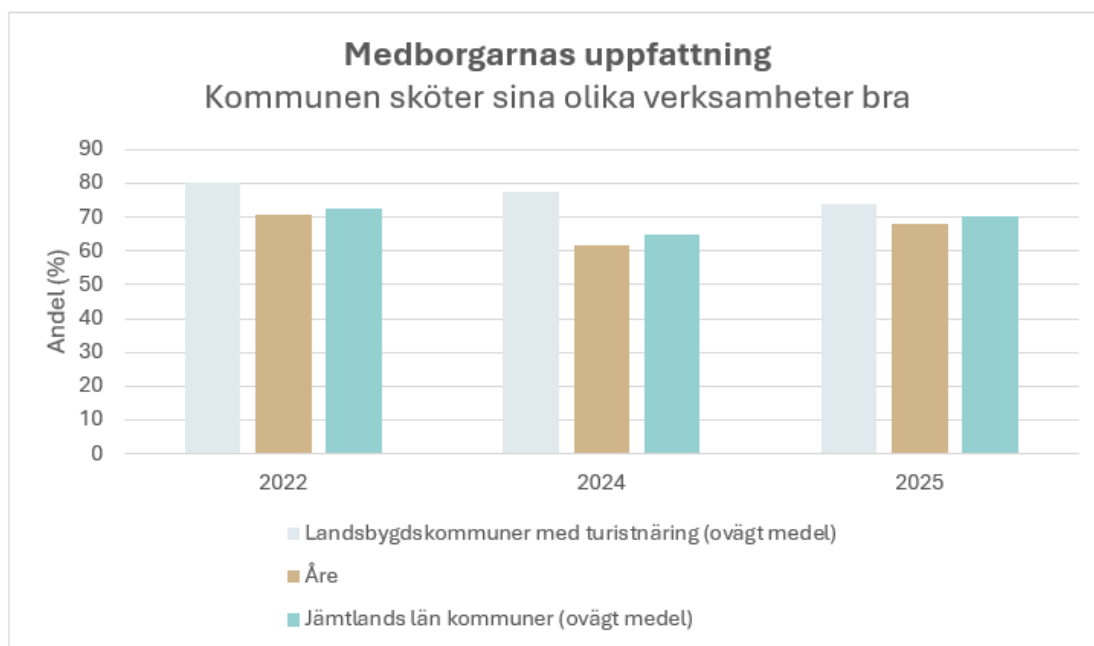
Medborgarnas uppfattning

Invånarnas upplevelse av hur väl kommunen sköter sina verksamheter ger en viktig bild av hur resurser omsätts i faktisk samhällsnytta.

Uppfattningen i Åre ligger något under jämförbara kommuner, men i nivå med övriga kommuner i länet. Efter en nedgång mellan 2022 och 2024 syns en återhämtning 2025.

Utvecklingen kan delvis kopplas till en period med hög kostnadsutveckling och effektiviseringskrav i verksamheterna, vilket kan påverka upplevd kvalitet och service. Samtidigt visar återhämtningen att det finns en stabil grund att bygga vidare på.

Att följa utvecklingen över tid ger en viktig signal om hur ekonomiska prioriteringar påverkar kvalitet, tillit och upplevd service.

Diagrammet visar andelen invånare som upplever att kommunen sköter sina verksamheter bra, jämfört med landsbygdskommuner med besöksnäring och kommuner i Jämtlands län. Källa: [SCB medborgarundersökningen](#)

Ekonomi i Åre – utveckling på samhällsnivå

För att få en bredare bild av den ekonomiska utvecklingen i Åre kommun följs nyckeltal som speglar invånarnas ekonomiska förutsättningar och det lokala näringslivets utveckling.

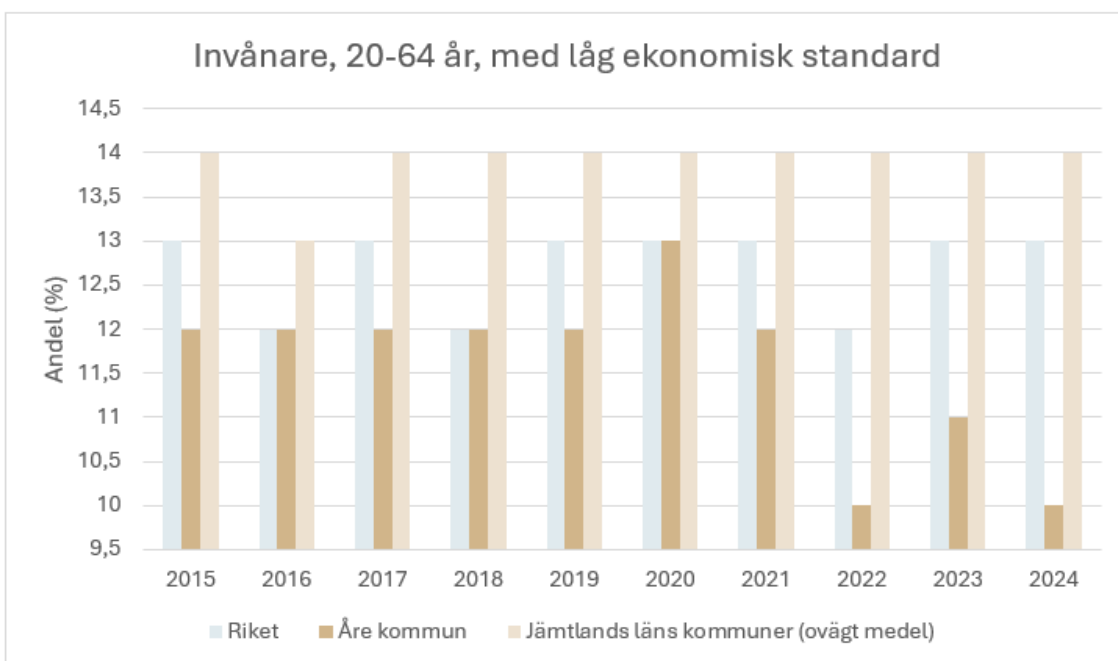
Tillsammans ger indikatorerna en bild av hur kommunen som plats utvecklas ekonomiskt, och hur förutsättningarna ser ut för arbete, företagande och långsiktig stabilitet.

Andel invånare med låg ekonomisk standard

Andelen invånare med låg ekonomisk standard ger en bild av ekonomiska förutsättningar och risk för ekonomisk utsatthet i kommunen.

Andelen i Åre ligger genomgående i nivå med eller något under riksnittet, men varierar mellan åren. Efter en relativt stabil period syns en tydlig minskning under de senaste åren, vilket kan tyda på en förbättrad ekonomisk situation för delar av befolkningen.

Samtidigt finns strukturella utmaningar kopplade till arbetsmarknad och levnadskostnader. En stor andel säsongarbete och höga boendekostnader kan bidra till ekonomisk osäkerhet för vissa grupper. Att motverka ekonomisk utsatthet och stärka förutsättningarna för helårsförsörjning är viktigt för en inkluderande lokal ekonomi och för att minska sociala skillnader.

Diagrammet visar utvecklingen av andelen invånare i åldern 20–64 år med låg ekonomisk standard i Åre kommun jämfört med riket och kommuner i Jämtlands län. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

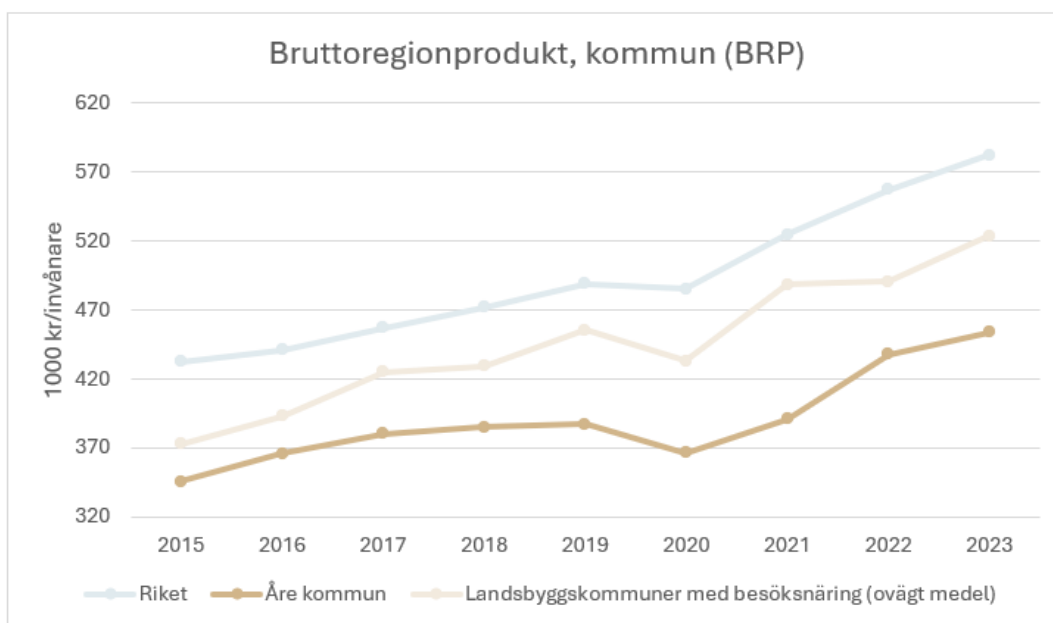
Bruttoregionprodukt (BRP)

Bruttoregionprodukt (BRP) visar det samlade ekonomiska värdet av varor och tjänster som produceras i kommunen och ger en bild av den lokala ekonomins styrka.

Åres BRP per invånare har ökat över tid, vilket tyder på en växande ekonomisk aktivitet. Nivån ligger dock fortsatt under rikssnittet, men i nivå med eller något under jämförbara kommuner med besöksnäring.

Utvecklingen speglar ett starkt lokalt näringsliv där besöksnäringen är en central drivkraft, tillsammans med sektorer som bygg, service och handel. Samtidigt speglar BRP inte fullt ut kommunens skatteunderlag, eftersom en stor del av värdeskapandet sker genom personer och företag som inte är folkbokförda i kommunen.

Det innebär att ekonomisk tillväxt inte alltid ger motsvarande intäkter lokalt, vilket ställer krav på effektiv resursanvändning och långsiktig planering. Samtidigt gör turismens stora betydelse ekonomin mer känslig för konjunktur- och säsongsvariationer, vilket understryker behovet av en bredare näringslivsstruktur och hållbar tillväxt över tid.

Diagrammet visar utvecklingen av BRP per invånare i Åre kommun jämfört med riket och landsbygdskommuner med besöksnäring. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Sysselsättning

Åre kommun ska arbeta för att stimulera sysselsättningen i kommunen.

Sysselsättning är en central del av ett hållbart samhälle och påverkar både invånarnas ekonomiska trygghet och kommunens långsiktiga utveckling. Genom att följa utvecklingen av sysselsättningen i kommunen synliggörs hur arbetsmarknaden fungerar och vilka förutsättningar som finns för arbete, försörjning och ekonomisk stabilitet över tid.

Arbetslöshet

Åre kommun ska bidra till en hållbar arbetsmarknad med god sysselsättning och trygga försörjningsmöjligheter.

Mål 2025: Arbetslösheten bland invånare 18-65 år ska som högst uppgå till 6,8 %

Nuläge

Arbetslösheten i Åre kommun ligger på en låg nivå och uppgår 2024 till cirka 3 %, vilket är tydligt under både rikssnittet och jämförbara kommuner. Efter en tillfällig ökning under pandemin har arbetslösheten minskat och stabiliserats på en låg nivå.

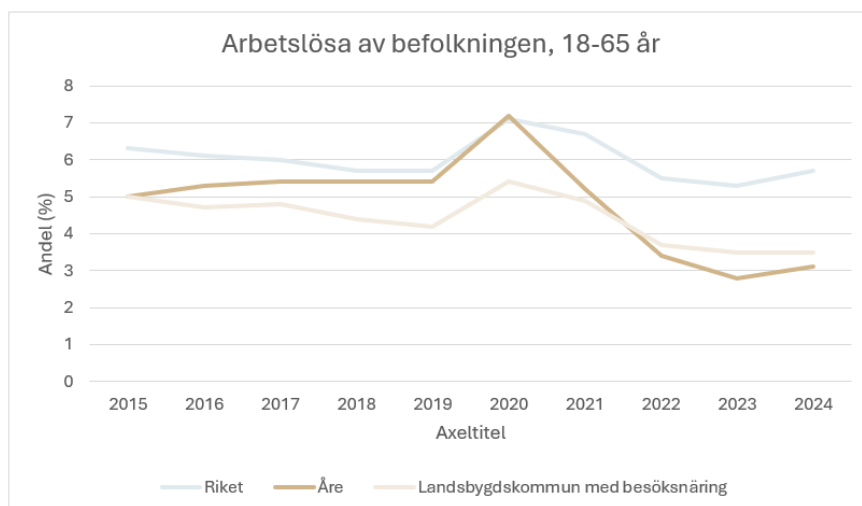
Analys

Den låga arbetslösheten speglar en stark lokal arbetsmarknad med hög efterfrågan på arbetskraft, särskilt inom besöksnäring, bygg och service. Samtidigt innebär säsongsvariationer att arbetsmarknaden periodvis är ojämn, vilket kan påverka kontinuitet och trygghet i sysselsättningen.

Utmaningar kopplade till bostadsbrist och kompetensförsörjning påverkar möjligheten att rekrytera och behålla arbetskraft. För att säkerställa en långsiktigt hållbar arbetsmarknad krävs därför fortsatt arbete med att stärka förutsättningarna för helårsarbete och matchning mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Fortsatt arbete

- Bidra till att säkra bostadsförsörjningen för att underlätta rekrytering och inflyttning
- Stärka samverkan mellan kommun, näringsliv och utbildningsaktörer
- Främja förutsättningar för helårsarbete i en säsongsberoende ekonomi

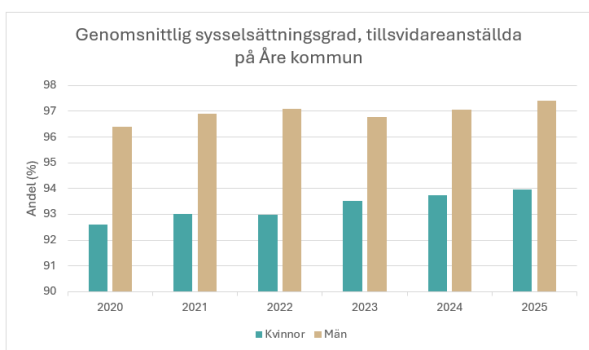
Diagrammet visar utvecklingen av arbetslöshet i Åre kommun jämfört med riket och landsbygdskommuner med besöksnäring. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Fördjupning - kommunorganisationen

Kommunens roll som arbetsgivare är central för en långsiktigt hållbar ekonomi. Genom att erbjuda trygga anställningar och förutsättningar för heltid skapas stabilitet i verksamheten och bättre förutsättningar för kompetensförsörjning. Samtidigt bidrar det till ökad ekonomisk trygghet för medarbetare och en mer effektiv användning av kommunens resurser.

Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden bland tillsvidareanställda i Åre kommun har ökat något över tid, vilket tyder på en utveckling mot högre andel heltidsarbete.

Diagrammet visar utvecklingen av genomsnittlig sysselsättningsgrad bland tillsvidareanställda, uppdelat på kvinnor och män. Källa: Åre kommun, intern statistik

Kvinnor arbetar fortsatt i något lägre grad heltid än män, även om skillnaden minskar över tid. Skillnaden hänger till stor del ihop med yrkesfördelningen, där kvinnor i högre grad arbetar inom verksamheter där deltidsarbete är vanligare, såsom vård och omsorg.

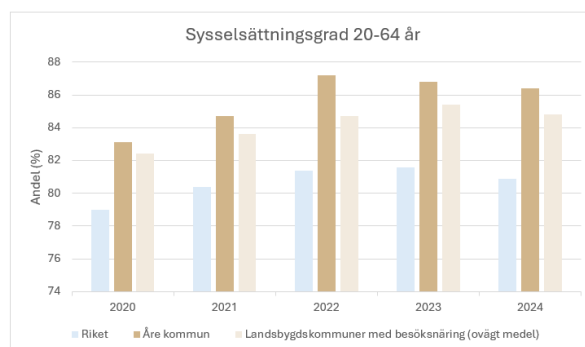
Att öka sysselsättningsgraden är viktigt både för att stärka individers ekonomiska trygghet och för att möta kommunens behov av kompetens. En högre andel heltidsarbete bidrar också till ökad kontinuitet i verksamheten och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Sysselsättning i Åre – utveckling på samhällsnivå

Sysselsättningsgraden i Åre kommun visar hur stor andel av invånarna som arbetar och speglar både det lokala näringslivets styrka och invånarnas ekonomiska förutsättningar. I Åre påverkas bilden av att många som arbetar i kommunen inte är folkbokförda här, vilket innebär att sysselsättningen i praktiken är högre än vad statistiken visar. Tillsammans ger indikatorn en bild av hur arbetsmarknaden bidrar till en stabil och motståndskraftig lokal ekonomi.

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgraden i Åre kommun ligger tydligt över både riket och jämförbara kommuner, vilket visar på en stark lokal arbetsmarknad.

Diagrammet visar sysselsättningsgrad i åldern 20–64 år i Åre kommun jämfört med riket och landsbygdskommuner med besöksnäring. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

År 2023 uppgick andelen sysselsatta till cirka 87 %, och nivån har varit stabil på en hög nivå över tid. Den starka utvecklingen speglar framför allt en hög efterfrågan på arbetskraft inom besöksnäring, bygg och service. Samtidigt innebär arbetsmarknadens säsongsbetonade struktur utmaningar, såsom variationer mellan hög- och lågsäsong samt svårigheter att rekrytera inom vissa yrken. För att säkerställa en långsiktig hållbar sysselsättning krävs därför en fortsatt breddning av näringslivet samt insatser inom kompetensförsörjning och bostadsförsörjning.

Cirkulär ekonomi

Åre kommun ska ställa om till en cirkulär ekonomi.

En cirkulär ekonomi handlar om att använda resurser effektivt, minska avfall och förlänga livslängden på material och produkter. För Åre kommun innebär det att arbeta med kretslopp i allt från upphandling och byggande till konsumtion och återvinning. Genom att minska resursförbrukningen, öka återbruket och ta tillvara det som redan finns kan kommunen bidra till minskad klimatpåverkan, stärkt resiliens och en mer hållbar vardag för invånare och företag.

Internt mål: saknas

Åre kommun har ännu inte fastställt specifika mål eller nyckeltal för cirkulär ekonomi. Arbete pågår, med ambition att mål ska vara på plats till 2027.

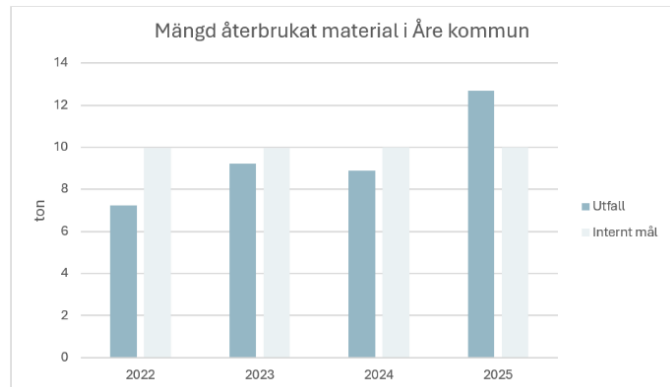
Fördjupning - kommunorganisationen

Kommunorganisationen har en viktig roll i omställningen till en cirkulär ekonomi, både genom den egna verksamheten och genom att skapa förutsättningar för invånare och verksamheter att minska avfallsmängder och öka återbruk och materialåtervinning. Genom utvecklade arbets sätt, tydligare sortering och samverkan med olika aktörer kan mer material tas tillvara och resurser användas mer effektivt.

Återbrukat material

Återbruk innebär att produkter och material används igen utan att först bli avfall. Genom återbruk kan produkters livslängd förlängas samtidigt som behovet av nya resurser minskar.

I Åre kommun följs mängden material som går till återbruk genom statistik från kommunens samarbetspartners. Under 2025 uppgick mängden återbrukat material till cirka 12 ton, vilket översteg det interna målet om 10 ton.

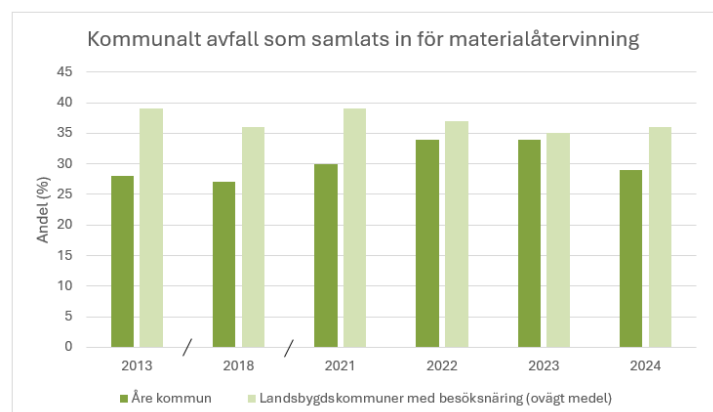
Diagrammet visar mängd återbrukat material i Åre kommun.

Källa: Åre kommun, intern statistik

Materialåtervinning

Materialåtervinning innebär att avfall sorteras och bearbetas så att materialet kan användas på nytt. Andelen hushållsavfall som samlas in för materialåtervinning och biologisk behandling i Åre kommun har de senaste åren legat relativt stabilt kring 30 procent. År 2024 uppgick andelen till 29 procent, vilket är något lägre än genomsnittet för jämförbara kommuner.

Skillnaden kan delvis förklaras av stora säsongsvariationer i avfallsmängder kopplade till turism och fritidsboenden. För att öka materialåtervinningen ytterligare krävs fortsatt arbete med sortering, insamlingsystem och information till både invånare och besökare.

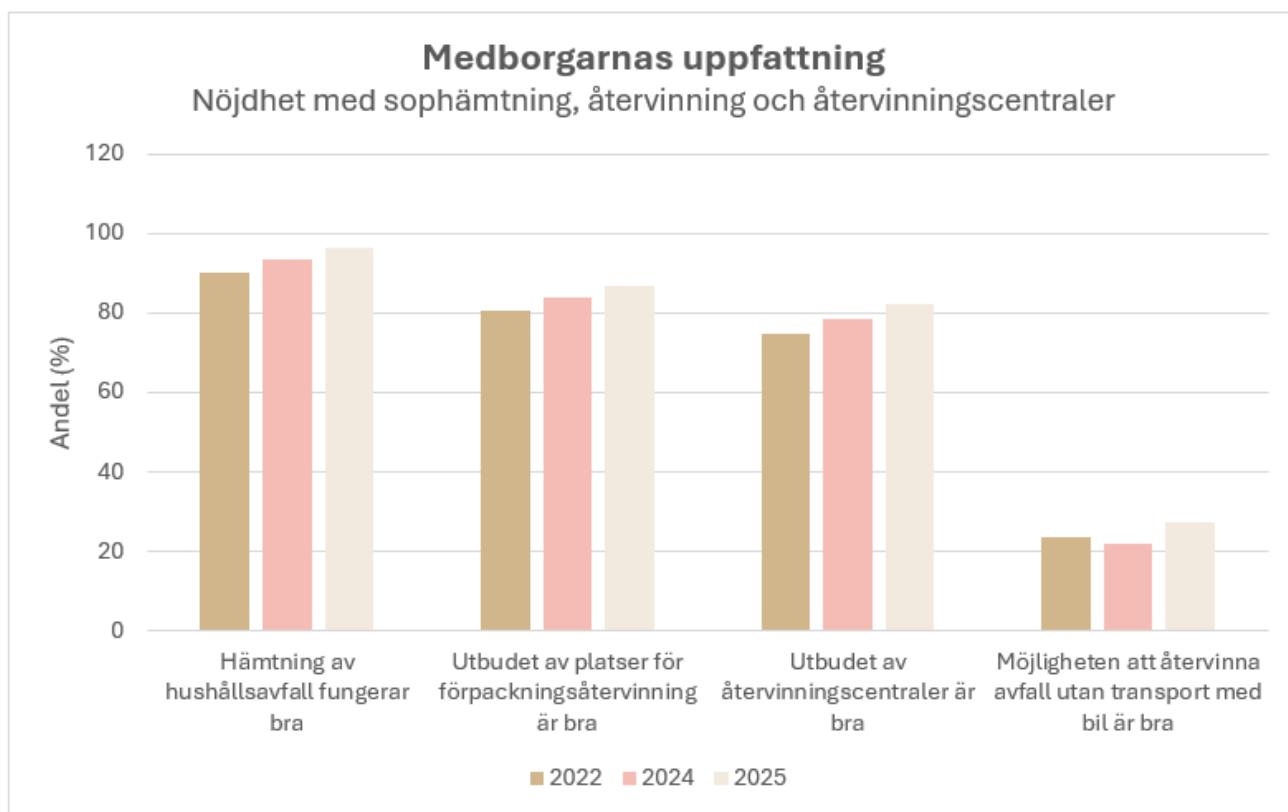
Diagrammet visar andelen kommunalt avfall som samlas in för materialåtervinning i Åre jämfört med landsbygdskommuner med besöksnäring. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Medborgarnas uppfattning

Invånarna i Åre kommun upplever överlag en hög nöjdhet med kommunens avfallshantering och återvinningssystem.

Hämtningen av hushållsavfall och tillgången till återvinningscentraler får höga betyg och har stärkts något över tid, vilket tyder på god service

För att ytterligare stärka återvinningssystemet krävs fortsatt utveckling av tillgängliga lösningar, särskilt för hushåll utan bil, vilket kan bidra till ökad delaktighet och högre materialåtervinning

Diagrammet visar invånarnas uppfattning om avfallshantering och återvinningmöjligheter i Åre kommun över tid.

Källa: [SCBs medborgarundersökning](#)

Cirkulär ekonomi i Åre – utveckling på samhällsnivå

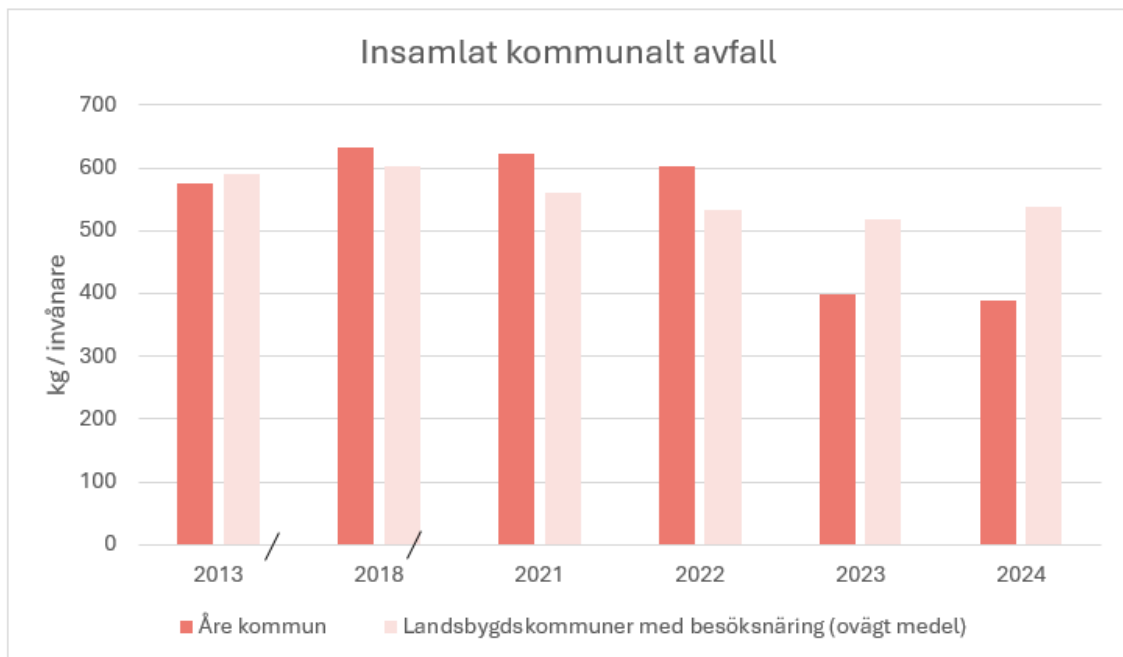
Utvecklingen av den cirkulära ekonomin i Åre kommun följs genom nyckeltal som speglar resurseffektivitet, avfallshantering och konsumtionsmönster. Genom att minska mängden avfall och öka återbruk, reparation och materialåtervinning kan resurser användas mer effektivt och klimatpåverkan minska. Tillsammans ger indikatorerna en bild av hur kommunen som plats rör sig mot mer hållbara konsumtionsmönster och ett mer cirkulärt resursflöde.

Avfall per invånare

Den insamlade mängden kommunalt avfall per invånare i Åre har minskat tydligt de senaste åren, särskilt mellan 2022 och 2024.

Minskningen är markant och innebär att Åre nu ligger på en lägre nivå än jämförbara kommuner. Utvecklingen kan tyda på förändrade konsumtionsmönster och ett ökat fokus på avfallsminimering och återbruk.

Samtidigt påverkas måttet av kommunens struktur, där en stor andel fritidsboenden och säsongsvariationer i befolkningen gör att avfall per invånare kan variera över tid och vara svårare att jämföra med andra kommuner. För att stärka utvecklingen framåt krävs fortsatt arbete med att förebygga avfall, öka återbruk och skapa förutsättningar för mer resurseffektiv konsumtion.

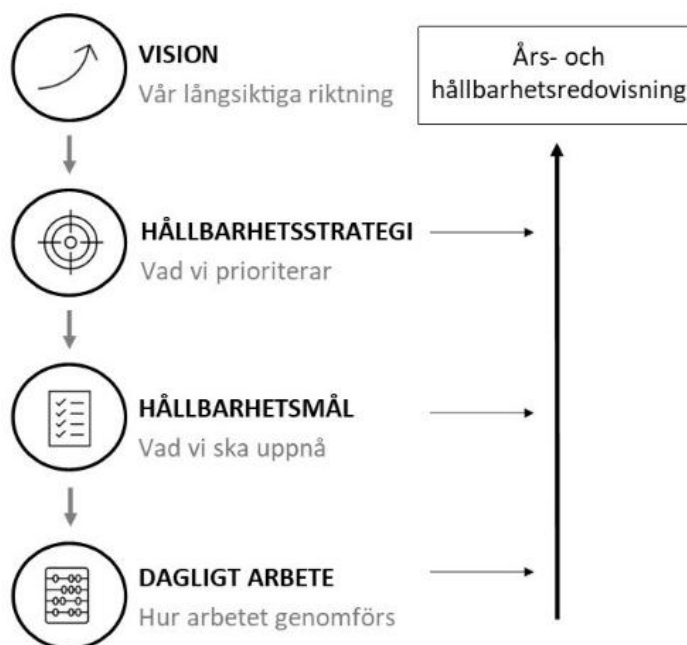

Diagrammet visar insamlad mängd kommunalt avfall per invånare i Åre kommun jämfört med landsbygdskommuner med besöksnäring. Källa: [Jämföraren - Kolada](#)

Styrning, ansvar och uppföljning

Ett tydligt ledarskap och en gemensam struktur är avgörande för att hållbarhetsarbetet ska vara långsiktigt och integrerat i kommunens utveckling. Hållbarhetsstrategin och de kommunövergripande hållbarhetsmålen utgör ramen för hur kommunen planerar, prioriterar och följer upp arbetet.

Åre kommuns arbete utgår från en sammanhållen styrkedja där vision, strategi, mål och aktiviteter hänger ihop. Vision 2050 anger riktningen, hållbarhetsstrategin pekar ut fokusområden och utvecklingsplanen konkretiserar dessa i form av mål. Verksamheterna omsätter målen i sina planer och aktiviteter.

Uppföljning sker genom årsredovisningen och denna hållbarhetsredovisning, vilket ger återkoppling och underlag för fortsatt utveckling.

Roller och ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens hållbarhetsarbete och beslutar om inriktning, prioriteringar och mål. Nämnder och kommunala bolag ansvarar för genomförandet inom sina respektive ansvarsområden.

Förvaltningarna omsätter strategin i den dagliga verksamheten och säkerställer att hållbarhetsperspektiv integreras i beslut, planering och genomförande. Kommunledningsförvaltningen har ett samordnande ansvar för att stödja, följa upp och utveckla arbetet på övergripande nivå.

Uppföljning av mål och indikatorer sker i respektive verksamhet. Arbetet bedrivs i samverkan mellan förvaltningar, bolag och externa aktörer för att stärka riktningen och bidra till en samlad hållbar utveckling.

Uppföljning

Uppföljningen av hållbarhetsmålen sker årligen som en del av kommunens ordinarie styr- och ledningsprocess. Resultaten redovisas i delårsrapport, årsredovisning och i denna hållbarhetsredovisning. Syftet är att ge en samlad bild av utvecklingen över tid och hur arbetet bidrar till att nå de långsiktiga målen.

Framåtblick

Lärdomar från året och fokus framåt

År 2025 har inneburit viktiga steg i att stärka Åre kommuns hållbarhetsarbete, men också tydliggjort vad som krävs framåt. Samtidigt står kommunen inför betydande utmaningar. Klimatförändringar, ekonomiska förutsättningar, befolkningstillväxt och ökad psykisk ohälsa, särskilt bland unga flickor, ställer högre krav på planering, prioriteringar och samverkan.

En central lärdom är att hållbarhet behöver genomsyra hela organisationen. För att strategin ska få verklig genomslagskraft behöver den ta plats i ledning, styrning och vardagsbeslut i alla förvaltningar. Under året har hållbarhetsmålen kopplats till utvecklingsplanen och arbetet med verksamhetsplaner, vilket stärker sambandet mellan mål, prioriteringar och genomförande. Hållbarhetsredovisningen är ett stöd i detta genom att synliggöra utveckling och stärka uppföljning och lärande.

Framåt finns behov av ökad samordning och tydligare ansvar. Bristande samordning riskerar att skapa otydlighet och minska genomförandekraften. Särskilt viktigt är en samlad styrning inom områden som mobilitet, laddinfrastruktur och klimatanpassning. Samtidigt behöver det sociala hållbarhetsarbetet stärkas. Utmaningar kopplade till psykisk hälsa, jämställdhet och urfolks rättigheter kräver ett mer långsiktigt och samlat arbetssätt. Även trygghetsfrågor, inklusive behovet av ett utvecklat arbete mot välfärdsbrott, har uppmärksammats i högre grad.

Samtidigt ökar möjligheterna. Det finns ett växande tryck på hållbarhetsinnovation och ökade möjligheter till extern finansiering. Ett mer proaktivt arbete kan bidra till både utveckling och ökad robusthet.

Slutligen är delaktighet avgörande. Genom att involvera invånare, särskilt barn och unga, kan hållbarhetsarbetet bli en gemensam drivkraft för kommunens utveckling.